

Τα Νέα του Βρυσοχωρίου

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
2002

Αρ. Φύλλου 38
Έτος Ιδρύσεως
1993

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Πότε λειτούργησε το πρώτο σχολείο στο χωριό μας κανείς δεν ξέρει, αφού δεν υπάρχουν γραπτά στοιχεία. Προφορικές μαρτυρίες λένε ότι λειτουργούσε σχολείο στο Βρυσοχώρι και πριν από το 1750. Υπάρχουν στοιχεία πως φοιτούσαν μαθητές το 1802 και ότι το 1852 θεμελιώθηκε το κτίριο που στεγάστηκε το σχολείο. Ένα ωραιότατο κτίριο, πέτρινο, μεγάλο, επιβλητικό ακριβώς στο κέντρο του χωριού, πραγματικά θαυμάσιο κτίσμα για την εποχή του.

Αυτό το κτίριο πυρπολήθηκε από τους Γερμανούς στις 18-10-1943 κτίστηκε πάλι το 1946 με τις ενέργειες και την επίβλεψη του αείμνηστου δασκάλου ΜΙΛΤΙΑΔΗ Δ. ΚΟΥΝΑΒΟΥ. Τελειοποιήθηκε εσωτερικά το 1951 με τις φροντίδες του δασκάλου ΓΙΩΡΓΗ ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ και εγκαταστάθηκε εκεί η Αγροτική Μεταβατική Οικοκυρική Σχολή.

Το Δημοτικό Σχολείο στα χρόνια του εμφυλίου είχε πάψει να λειτουργεί. Λειτούργησε ξανά το 1951 και στεγάστηκε προσωρινά στο γυναικωνίτη της εκκλησίας του Αγίου Δημητρίου. Ήταν μια λύση ανάγκης και οι συνθήκες λειτουργίας του Σχολείου ήταν πολύ δύσκολες. Οι γονείς ανησυχούσαν και ο δάσκαλος και Διευθυντής του Σχολείου κ. ΓΙΩΡΓΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ήθελε καλύτερες συνθήκες μάθησης για τους μαθητές του.

Άνοιξε τότε μια ατέλειωτη αλληλογραφία με όλους τους εκπαιδευτικούς φορείς και τους διοικητικούς και πολιτικούς παράγοντες του Νομού, με το αίτημα της ανέγερσης διδακτηρίου για τη στέγαση του Δημοτικού Σχολείου. Το 1955 το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε την ανέγερση του διδακτηρίου και χορήγησε την πρώτη πίστωση. Το έργο δημοπρατήθηκε, ανατέθηκε σε εργολάβο

και κτίστηκε με την επίβλεψη του Νομομηχανικού και τη φροντίδα του Διευθυντή του Σχολείου και της Σχολικής Εφορείας.

Το Διδακτήριο θεμελιώθηκε στο ίδιο οικοπέδο που είχε αρχίσει να χτίζεται σχολείο το 1938, χωρίς όμως να ολοκληρωθούν ποτέ οι εργασίες. Οι τοίχοι είχαν υποστεί σημαντικές φθορές και κατεδαφίστηκαν. Μετά από πολύ κόπο, τρέξιμο, εμπόδια και συνεχή αλληλογραφία από το Διευθυντή του Σχολείου με διάφορους φορείς για την εξεύρεση χρημάτων, ολοκληρώθηκαν οι εργασίες και στις 12-10-1958, με μια καλά οργανωμένη γιορτή, έγιναν τα εγκαίνια του Μονοθέσιου Δημοτικού Σχολείου Βρυσοχωρίου. Ενός σχολείου που χτίστηκε σε μια από τις ωραιότερες τοποθεσίες του χωριού, με δύο μεγάλες, άνετες και ηλιόλουστες αίθουσες κι ένα γραφείο.

Το Δημοτικό Σχολείο, πραγματικό στολίδι του χωριού μας, λειτούργησε ως το 1986. Η Κοινότητα Βρυσοχωρίου παραχώρησε τη μια αίθουσα στο Μορφωτικό και Ορειβατικό Σύλλογο του χωριού, που την ανακαίνισε, τη διακόσμησε, τη φρόντισε και λειτούργησε ως Λαογραφικό Μουσείο και όχι μόνο.

Με το πέρασμα του χρόνου άρχισαν να παρουσιάζονται στο κτίριο διάφορα προβλήματα με φθορές στη στέγη, στα παράθυρα, στα δάπεδα, στις οροφές και τα επιχρίσματα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα δημιουργήθηκε από τα νερά που εγκλωβίζονται στα θεμέλια της Β.Α. πλευράς και την υγρασία που προκάλεσε ανεπανόρθωτες ζημιές.

Το 1998 αντικαταστάθηκε η στέγη. Η προσπάθεια που έγινε από τη Δήμοτική Αρχή, για τη στεγανοποίηση της

Β.Α. πλευράς δεν έφερε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Είναι αυτονόητο πως δεν μπορεί να γίνει καμία παρέμβαση για την αποκατάσταση των φθορών αν δεν προηγηθεί η στεγανοποίηση του κτιρίου. Η σημερινή κατάσταση του Δημοτικού Σχολείου προκαλεί πόνο, θλίψη και απογοήτευση στους επισκέπτες και τους κατοίκους του χωριού και ιδιαίτερα σε εκείνους που έμαθαν εκεί τα πρώτα γράμματα, έπαιξαν στο προαύλιο κι έζησαν εκεί τα ωραιότερα χρόνια της ζωής τους.

Το κτίριο ανακαινισμένο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολλούς σκοπούς από το Δήμο Τύμφης, το ΜΟΣ Βρυσοχωρίου και τους κατοίκους του χωριού, όπως:

- Ως Μουσείο Φυσικής Ιστορίας με εκθέματα από την πλούσια πανίδα και χλωρίδα της περιοχής.
- Ως γραφείο και αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του ΜΟΣ.
- Ως Λαογραφικό Μουσείο με εκθέματα από την πολιτιστική μας κληρονομιά.
- Ως χώρος έκθεσης φωτογραφιών από το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του Συλλόγου.

Το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου είναι συνδεδεμένο με την ιστορία και τη ζωή του τόπου μας και είναι ανεπίτρεπτο να βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση. Δήμοτική Αρχή, Τοπικό Συμβούλιο και λοιποί φορείς του χωριού, είναι ανάγκη να συνεργαστούν για την άμεση ανακαίνιση και τη λειτουργική αποκατάσταση του κτιρίου.

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΥΤΥΧΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Από τη ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΚΑΡΑΝΗ - ΠΑΠΑΚΩΝ/ΝΟΥ

Τον παλιό καλό καιρό, όπως συνηθίζουμε να λέμε, κάθε μεγάλη γιορτή και κάθε σημαντική κοινωνική εκδήλωση συνοδεύονταν από συνήθειες και έθιμα που χρωμάτιζαν τη ζωή του χωριού μας. Οι αποκριές γιορτάζονταν στο Βρυσοχώρι, όπως και στα άλλα χωριά του Ζαγορίου, με ξεχωριστό και ιδιαίτερα εντυπωσιακό τρόπο και οι ωραίες εκδηλώσεις αυτών των ημερών, αποτελούν για τη δική μας γενιά, γλυκιές και ευχάριστες αναμνήσεις.

Σύμφωνα με τους κανόνες της εκκλησίας, την εβδομάδα της Τυρινής απαγορεύονταν η κρεατοφαγία. Επιτρέπονταν όμως να τρώμε γάλα και όλα τα εξ' αυτού παραγόμενα. Ήπρχε μεγάλη ποικιλία γαλακτοκομικών που γέμιζε άνετα το αποκριάτικο τραπέζι και οι απολαυστικές λιχουδιές, ικανοποιούσαν και τους πιο απαιτητικούς καλοφαγάδες. Πολλές φορές όμως, όπως έλεγε η γιαγιά μου, παρέκλιναν από τις επιταγές της εκκλησίας και την Κυριακή της Τυρινής, έβαζαν κανένα κατσικάκι με πατάτες στον «νταβά» και το έβηναν στο φούρνο ή στη γάστρα.

Την παραμονή της Τυροφάγου, οι νοικοκυρές του χωριού, βρίσκονταν από πολύ πρωί στο πόδι. Έπρεπε να ετοιμάσουν τριών ειδών πίτες για τις ανάγκες της γιορτής. Σπανακόπιτα, τυρόπιτα και γαλατόπιτα. Υλικά υπήρχαν άφθονα και μάλιστα δικής τους παραγωγής. Ολόπαχο τυρί και γάλα, μυρωδάτο βούτυρο και φρέσκα χόρτα από τον κήπο. Μόνο το λάδι ήταν αγοραστικό. Τα μεγάλα «σινιά» που χρησιμοποιούσαν, λαμπακοπούσαν. Εκείνο που προξενούσε μεγάλη εντύπωση ήταν το ομοιόμορφο κλωθογύρισμα του φύλλου στην περιφέρεια του ταψιού. Από πάνω έρραναν την πίτα με αυγά και τυρί και ακολουθούσε το ψήσιμο

Συνεχεια στη σελίδα 5

Καλό Πάσχα

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ

Γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΝΑΒΟΣ

Όπως γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο, οι κάτοικοι των συνοικισμών για ν' αποφύγουν τον κίνδυνο των ληστρικών επιδρομών, αναγκάστηκαν να συμπτηχθούν και να συγκεντρωθούν στο σημερινό χωριό. Ποιά όμως διάλεκτο χρησιμοποιούσαν; Δεν υπάρχουν στοιχεία. Βαθύτατο σκοτάδι καλύπτει την ιστορία του χωριού. Το μόνο που γνωρίζουμε είναι, ότι επί των ημερών μας χρησιμοποιήθηκε η νεολατινική διάλεκτος η καλούμενη βλάχικη. Οι βλάχικες λέξεις, οι περισσότερες, είναι όμοιες ή συγγενείς των λατινικών.

Και θα επικράτησε αυτή η διάλεκτος μετά την κάθοδο των Βλάχων, κατά τον 10ο αιώνα και την εγκατάσταση επί Βυζαντινής Αυτοκρατορίας οροφυλάκων από τη Βλαχία, που εγκαταστάθηκαν στην Πίνδο με τις οικογένειες τους και τα ποίμνια τους και παρέμειναν εκεί μόνιμα. Αυτοί ονομάζοντα «μπουρτζόβλαχοι», σύνθετη λέξη από το Δωρικό Μπούρτζι, που σημαίνει οχυρό, φρούριο, κάστρο και βλάχος από τη Δωρική πάλι λέξη «Βλαχά» που σημαίνει βέλασμα προβάτου, ο ποιμήν κατά την Άννα Κομνηνού 12ος αιώνας. Αλλά και στη γλώσσα μας το ρήμα παραμένω το λέμε αρ'μού-νου και το ουσιαστικό βλάχος πάλι «αρ'μούνου».

Με την εγκατάσταση όθεν των Βλάχων και την προσχώρηση πολλών άλλων από διάφορα μέρη, τα Χάσια, την Ιλλυρία, την Τσαμουριά κ.λ.π., η γλώσσα μας ανακατέφτηκε και δημιουργήθηκαν τελικά καινούργιοι συνδυασμοί, οι σημερινοί με πάρα πολλά ελληνικά στοιχεία. Πολλές όμως λέξεις της γλώσσας μας έχουν τις ρίζες τους εκτός από τη λατινική, στην ομηρική και τη δωρική διάλεκτο ακόμη και στη σλαβική και αλβανική. Ανατρέξαμε σε πολλές πηγές, ερευνήσαμε και διαπιστώσαμε τις ρίζες και την προέλευση πολλών λέξεων της γλώσσας μας.

Συνεχεια στη σελίδα 6

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Γράφει ο ΓΙΩΡΓΗΣ ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Περπατώντας τη ράχη - ράχη έχουμε δεξιά μας **Ηλιοχωρίτικο** μέχρι που χωρίζεται η Ράχη στα δύο, έχουμε **ΜΠΑΛΤΟΥΝΙ**, **ΓΚΙΖΝΤΑΒΟΥΛΟΥ**, **ΜΠΑΡΤΖ** (Έλατα), ράχη **ΚΑΤΟΥΝΙΣΤΑ** και προς το **Ηλιοχωρίτικο** ακριβώς την απέναντι ράχη που βλέπει προς **Άγιο Μηνά** και **Γυφτόκαμπο** στου **ΒΑΓΓΕΛΗ** όπως το λένε. Αριστερά της Κατούνιστας τα σιάδια με ερείπια από καλύβες και τα χωράφια χωρισμένα με τοίχους **ΜΠΟΥΡΔΑ**.

Πηγαίνουμε στη **ΜΠΑΛΤΑ**. Στο δρόμο προς τα κάτω δεξιά σιάδια κλεισμένα με ραχούλες **ΜΠΑΛΤΑ ΜΙΚΡΗ**. Βγαίνουμε ακολουθώντας πάλι το δρόμο αριστερά μας **ΠΙΑΣΤΙΡΕ** είπαμε. Συνέχεια και δεξιά μας αρχή βαθιάς χούνης **ΧΕΡΣΑΔΙ ΤΟΥ ΤΣΙΑΜΠΑΛΗ**. Συνέχεια προς τα κάτω **ΠΑΝΤΙΑ ΜΑΡΕ** (Μεγάλο Σιάδι).

Κατεβαίνοντας τον αμαξιτό δρόμο συναντάμε την ονομαστή πηγή **ΜΑΓΟΥΛΑ**. Κρυστάλλινο το νερό της πηγής, πλούσια τα γλάντια και πολλά τα αρνιά που ψήνονται εκεί κάθε χρόνο. Συνέχεια **ΚΑΡΔΑΜΑ**, από το ομώνυμο φυτό Κάρδαμον (καρνικιόρι) **ΦΑΓΓΟΥ**, **ΣΙΑΝΙΣΤΑ**, με θαυμάσια ποτιστικά χωράφια που τώρα είναι όλα χέρσα.

ΑΥΧΕΝΑΣ ΚΑΤΟΥΝΙΣΤΑΣ. Αριστερά Κατούνιστας, δεξιά **ΠΑΝΑΓΙΑ** και τα δώδε του παρεκκλησίου και τα πέρα χερσάδια και χωράφια όλα ένα όνομα **Παναγία**, από το ομώνυμο παρεκκλησάκι.

Προς το χωριό και ακριβώς εκεί που είναι η μεγάλη πέτρα και η βρυσούλα, **ΣΤΗ ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΤΣΙΩΜΟΥ**. Φαίνεται πως εκεί επειδή είχαν χωράφια οι **Τσιώμηδες** θα περιτοιοούνταν και τη βρυσούλα και πήρε το όνομά τους.

Οι χωραφίες κατεβαίνοντας για το χωριό, τα μακριά πεζούλωματα, τα χτιστά και όλα αρχικής ιδιοκτησίας και προέλευσης της οικογένειας **Κλέσιου - Οικονόμου ΚΙΑΤΡΑ ΚΟΥ ΑΠΑ** (πέτρα με το νερό).

Πέρα από την **Παναγία**, εκεί που ο λάκος από την Κατούνιστα διασχίζει τον αμαξιτό λέγεται **ΒΑΛΙΑΡΑ**.

Γυρίζουμε στην **ΠΑΝΑΓΙΑ**. Ανηφορίζουμε τη ράχη πάνω από την εκκλησία με κατεύθυνση προς Βορρά ακριβώς, προς **Πάδες - Παλιοσέλι**, όλη η ράχη αυτή λέγεται **ΚΟΝΤΡΟΥ ΝΤΙ ΑΡΟΥΑΤΟΥ**. Αριστερά μας το δρυόφυτο δάσος το προστατευτικό του χωριού, λέγεται **ΜΕΓΑΛΟ ΛΙΒΑΔΙ** πιθανώς γιατί φυλάγονταν προστατεύοντας σαν το λιβάδι.

Η ράχη του **ΚΟΝΤΡΟΥ ΝΤΙ ΑΡΟΥΑΤΟΥ** (τάφος του αλετριού) φτάνει ως το εκκλησάκι του **Αγίου Γεωργίου**. Αριστερά ένα μεγάλο σιάδι το λένε στον **ΚΑΚΑΒΙ**. Εκεί του **Αγίου Γεωργίου** στήνεται μεγάλος χορός, γυρίζοντας από τη θεία λειτουργία του **Αγίου**.

Συνέχεια η πλαγιά προς τον αμαξιτό όπως κατεβαίνει **ΜΕΣΑΙΑ ΡΑΧΗ** και απέναντι αριστερά **ΝΕΡΟΚΡΕΜΑΣΜΑ** (Σπίντζουρ - Άπα). Από το σιάδι **Κακάβι** κατ' ευθεία κάτω **ΚΟΥΑΣΤΑ** (πλευρό) που φτάνει ως τον αμαξιτό που οδηγεί στον **Αώο**.

Με πορεία προς τον **Αώο**, δεξιά, μετά το **ΜΥΡΜΙΝΤΟ** και προς τα επάνω **ΣΚΙΝΑΡΙΑ - Α - ΚΑΛΟΥΪ** (ράχη του αλόγου). Πίσω από το **μυρμίντου** δεξιά τα παλιάμπελα **ΡΑΣΕΝΤΙΝΙ**, αριστερά **ΚΑΠΕΤΣΙΝΑ** μετά η **ΜΠΟΡΚΑ** με πλούσια άλλοτε αμπέλια και δεξιά **ΑΝΙΓΙΣΤΕ**.

Συνέχεια στο δρόμο προς τον **Αώο** συναντάμε το πέτρινο γεφύρι της **ΣΚΑΡΒΕΝΑΣ** και πέρα από το ποτάμι τα σιάδια **ΚΑΡΒΕΝΑ** που παλιότερα ήταν αμπέλια. Πίσω από τη **Σκαρβένα** και ως τον **Αώο ΚΙΑΡΙΑ - ΑΛΙ - ΚΩΣΤΕ**. Τα σιάδια στον **Αώο ΑΠΙΑΣΙΝΚΟΣ**.

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Αριστερά όπως προχωρούμε το πευκοδάσος **ΜΑΡΓΙΑΝΟΥ**, τέλειο για λαγούς. Δεξιά **ΒΑΛΤΙΑ ΠΛΟΥΑΤΣΙ** (Ρέμα της πλάκας) ρέμα δηλ. όπου έβγαζαν πλάκες και σκέπαζαν τα σπτίτια.

Προχωρούμε το δρόμο ακριβώς εκεί που χωρίζεται ένας δρόμος αριστερά τη ράχη και ο άλλος δεξιά. Ακολουθούμε τον αριστερό δρόμο τη ράχη ράχη, που λέγεται στου **ΖΑΜΑΝΗ**.

Εκεί που πέφτει η ράχη, χωρίζεται αριστερά λέγεται **ΓΚΑΥΡΑ - Α - ΛΟΥΚΙΛΟΡ**, κατ' ευθεία κάτω

προς τα απόκρημνα **ΚΕΡΙ** (κέρρι).

Στην κορυφή η ράχη διακλαδίζεται σε δύο. Η μία **ΡΑΧΗ ΣΤΡΟΚΙΝΑΣ** και ευθεία κάτω **ΣΙΑΔΙΑ ΣΤΡΟΚΙΜΑΣ**. Κάτω από τα σιάδια το πευκοδάσος **ΜΠΙΡΜΠΙΛΙ**. Δεξιά από τη ράχη πέφτουμε σε άλλα μεγάλα σιάδια ακριβώς στη σμίξη των ποταμών **ΡΑΣΕΝΙΤΗ** και **ΑΩΟΥ** όλα τα σιάδια **ΓΚΟΥΡΙΤΣΑ**.

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Προχωρούμε το δρόμο εκεί όπου παραπάνω χωρίσαμε για τη ράχη **Ζαμάνη** αριστερά, τώρα παίρνουμε δεξιά το δρόμο, φτάνουμε σ' έναν αυχενίσκο που υπάρχει και εικόνισμα λέγεται **ΜΠΙΛΙΓΟΥΡΙΤΟΥΛΟΥ**.

Δρόμος προς τ' αριστερά οδηγεί σε θαυμάσιες άπλες σιάδια. Στα επάνω και κάτω σιάδια που ακούνε όλα με ένα όνομα **ΠΡΙΣΚΟΣ**. Ακριβώς ανά-

Βρυσχωρίτικο τοπίο. Στο βάθος το Παρλέντζι και οι χιονισμένες πλαγιές της Τύμφης

μεσα από τα επάνω και κάτω σιάδια υπάρχει μια βρυσούλα με γάργαρα και δροσερό νερό. Όλα αυτά τα σιάδια καλλιεργήθηκαν στα δύσκολα χρόνια της κατοχής. Τα χωράφια κάτω από τον **Πρίσκο** και ως το ποτάμι το **Ρασενίτι** λέγονται **ΜΟΥΤΣΙΕΛΛΙ**.

Από τα σιάδια του **Πρίσκου** και αριστερά **ΛΑΛΟΥ - ΣΠΙΡΤΕ**, το δρόμο συνέχεια **ΠΑΝΙΑΓΚΡΕ** ως το ποτάμι.

Γυρίζουμε στο εικόνισμα του **ΜΠΙΛΙΓΟΥΡΙΤΟΥΛΟΥ**. Δρόμος δεξιά. Ευθεία τον κατήφορο αυχενίσκος γυμνός **ΛΑΛ-ΣΙΩΜΗ** και κάτω στην ποταμιά όπου μικρά σιάδια και συμβολή λάκου **Αγίου Γεωργίου με Ρασενίτη ΡΑΣΙΑΝΕ**.

Παίρνουμε τώρα την αριστερή όχθη του **Ρασενίτι** κι ονοματίζουμε: **ΡΑΣΙΑΝΕ**, **ΜΟΥΤΣΙΕΛΛΙ**, χαμηλά **ΓΚΟΥΒΕ** και **ΠΑΝΙΑΓΚΡΕ**, περνάμε το ρεματάκι **ΓΚΟΥΡΙΤΣΑ** όπου και η συμβολή, σμίξη των ποταμών **Αώου** και **Ρασενίτη**.

Στην αριστερή όχθη του **Αώου ΣΤΡΟΚΙΝΑ**. Κάτω από τη **Στρόκινα ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ** και μετά τη συμβολή του ποταμού που έρχεται από το χωριό **ΑΠΙΑΣΙΝΚΟΣ**, όπου το μεγάλο τσιμεντένιο γεφύρι του **Αώου**.

Αριστερά από τον **Απιάσινκο**, κιάρη αλί κώστε επείτα η **ΛΕΥΚΑ**, μετά από το ρέμα από **ΠΛΟΥΚΙ**, **ΜΗΧΑΓΙΑΝΝΗ**, **ΜΠΑΪΑΣΑ**, **ΜΠΑΛΤΑΣΤΡΙΤΣΙ**, **ΜΕΓΑΛΟ ΚΙΑΡΙ**, **ΠΥΡΟΜΑΧΙΑ**, **ΚΟΥΛΑΚΟΥ**, **ΛΑΖΙΝΑ - Α - ΒΛΑΣΤΟΥΛΟΥ**, **ΚΑΡΑΙΤΣΕ**, **ΚΑΡΑΡΙ ΣΤΑΣΙΝΗΣ**, **ΛΙΟΥΡΝΤΙΣΙΟΥ**, μεγάλος καταράκτης **ΛΙΣΒΕ** συνέχεια **ΠΥΞΑΡΙ** και η χαράδρα του **Αώου ΒΙΚΟΣ**, συνώνυμος μα και με την ίδια **«φυή φτιαξιά»** με το **Βίκο του Ζαγορίου**.

Εκκλησία επάνω Παναγιάς. Πίσω από την εκκλησία και δεξιά και αριστερά του αμαξιτού δρόμου το **ΛΙΠΟΧΩΡΙ**. Από την εκκλησία προς το χωριό και μετά τη βρύση του **Τσιώμου** συναντάμε το ποταμάκι, που πηγάζει από τη **Μαγούλα**, με το πλούσιο πάντοτε και δροσερότατο νερό η **ΜΟΥΜΑ** μάνα του

νερού γιατί από εκεί δένεται το νερό για το πότισμα σε όλη την περιοχή του χωριού.

Συνεχίζουμε τον αμαξιτό, προς **Αγία Τριάδα**, **ΚΟΡΝΟΥΤΑ**. Συνέχεια **ΛΑΛ ΤΖΑΜΙΧΑ**. Συνέχεια **ΤΣΕΛΛΑ** και **ΒΑΛΕ ΝΤΙ ΑΛΑΚΟΥ**. Πίσω από την **Τσέλλα** το **ΤΣΙΟΡΤΙΝΟΒΟ**, κάτω από τη **Μούμα**, στη δεξιά όχθη του ποταμού, **ΣΤΡΟΥΓΚΟΥ**, **ΣΙΡΙΝΙ**. Κατεβαίνοντας το δημόσιο δρόμο, εκεί που βλέπουμε το πέτρινο γεφύρι η **ΚΟΥΪΤΣΑ** και λίγο πιο κάτω το **ΜΑΝΤΑΝΙ**.

Πάνω από το χωριό και στην Ανατολική, Β.Α. πλευρά το **ΣΟΥΡΙΝΟΥ**, **ΠΟΜ ΝΤΙ ΣΟΥΡΙΝΟΥ** και στο δρόμο για τον **Άγιο Γεωργίο ΤΟΥΚΙΛΙΕ**, **ΓΚΡΙΑΣΕ**.

Πλάτανος **Αγίου Χαράλάμπους** προς Μιρμίντο **ΜΑΝΩΛΗ**. Πέρα από το λάκο **ΜΙΝΤΕΣΟΥ**. Δεξιά η γυμνή πλαγιά **ΚΟΥΑΣΤΑ**. Εκεί που ένα κτισμένο το εκκλησάκι του **Αγίου Νικολάου ΣΙΜΝΙΚΟΥΑΡΑ**.

Κάτω από το σπίτι του κ. Αντώνη Νότη **ΤΣΙΛΙΣΤΙΑ**. Κάτω από το σπίτι του κ. **Νίκου Μπίρη ΤΟΥΠΛΕΤΣΟΥ** και απέναντι από το **Τουπλέτσου** και το ποτάμι **ΜΠΟΥΡΝΑΖΙ**.

Κάτω από το **Μιρμίντο**, **ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ**, χαμηλά στο ποτάμι με το πέτρινο γεφύρι **ΠΟΥΝΤΙΑ**. Απέναντι η γυμνή πλαγιά **ΜΠΟΡΙΑ**.

Στο δρόμο για τον **Αώο** συναντάμε ένα μικρό, ερειπωμένο εκκλησάκι τον **Άγιο Μηνά**. Έτσι λέγεται και όλη η περιοχή γύρω.

Δεξιά η ράχη **ΑΤΣΙΟΥΡΙΑΝΤΣΟΥ**, **ΤΣΙΟΥΜΑ**. Αριστερά και μπροστά **ΑΠΙΑΣΙΝΚΟΣ** (αχρώνας) συνέχεια η ράχη **ΚΑΠΡΕΤΣΙΕ**, κάτω η βρύση **ΜΑΡΓΑΡΩ**. Το δάσος κάτω **ΜΟΥΣΓΚΑ**.

Απέναντι και προς Δυσμάς από τη ράχη **Καπρέτσιε**, **ΟΥ-ΣΚ-ΝΤΕ**, πέρα κι επάνω **ΓΚΑΛΒΑΣ**. Συνέχεια αυχένας **ΓΙΝΙΑ - Α - Κ - ΛΟΥΓΚΡΟΥΪ**, **ΚΙΑΡΙ**, **ΣΜΟΛΙΟΥΒΑ**, **ΑΤΣΙΟΥΝΙΑΠΙΝΕ**.

Δεξιά της ράχης **Σμόλιουβα** στην ποταμιά **ΚΟΥΛΑΚΟΥ**. Κάτω από ράχη **αντίσυνιαπίνε** κι απέναντι από τη ράχη **Σμόλιουβα ΠΙΑΣΤΙΡΕ - ΑΛΟΥ ΡΑΝΤΟΥ**, κάτω από τη στηλιά **ΛΑΖΙΝΑ - Α - ΒΛΑΣΤΟΥΛΟΥΪ** και πέρα από το ποτάμι του Μοναστηριού **ΚΑΡΑΙΤΣΙ**, όπου παλιά υπήρχε διόροφο κτίριο, χωράφια, κληματαριές και καρποφόρα δέντρα, όλα ιδιοκτησίας του **Μοναστηριού**.

Απ' το **Καρλίτζι** υπήρχε δρόμος προς το **Μοναστήρι** και το **ΚΑΡΑΡΙ ΤΗΣ ΣΤΑΣΙΝΗΣ** οδηγούσε στο **ΛΙΟΥΡΝΤΙΣΙΟΥ**.

Αυτά είναι τα **τοπωνύμια**, μεγάλων εκτάσεων του χωριού μας, άλλα στην **ελληνική** και άλλα στη **βλάχικη γλώσσα**.

Υπάρχουν βέβαια και άλλα **τοπωνύμια** που χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες και πολύ μικρές τοποθεσίες, όπως **ΠΙΣΙΩΤΗ**, **ΒΡΥΣΣΕ ΑΛ ΧΡΥΣΕ**, **ΣΤΟΪΑ**, **ΒΡΩΜΟΝΕΡΙ** και άλλα που βοηθούσαν και βοηθούν τους ανθρώπους να συνεννοούνται καλύτερα, να εξυπηρετούνται και να κάνουν έτσι ευκολότερη τη ζωή τους.

* * *

ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Στο προηγούμενο φύλλο, η τελευταία πρόταση της τελευταίας παραγράφου «το παρλέντζι, με τη ράχη και τα σιάδια αριστερά, πάντοτε επίμαχα για τις λαθροβόσκές των γειτόνων αλλά χωρίς βέβαια καμία **κτηνοτροφική αμφισβήτηση**» να διαβαστεί «**κτητορική αμφισβήτηση**».

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΑΒΛΕΨΙΑΣ

Εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε στο προηγούμενο υπ' αριθμ. 37 φύλλο της εφημερίδας μας, ότι το σκίσιμο στην πρώτη σελίδα για την αλλαγή του χρόνου και την ευχή «ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ» φιλοτέχνησε η Δ/δα **ΠΟΠΗ ΣΤΥΛΙΔΟΥ**, φοιτήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και αρραβωνιαστικιά του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΥΘ. ΠΟΥΠΟΒΙΝΗ**.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Επιμέλεια: ΠΟΛΥΖΩΗ ΒΑΚΑΡΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ ΧΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΔΗΜ. ΔΙΑΜΕΡ. ΒΡΥΣΧΩΡΙΟΥ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2001

Α' ΕΣΟΔΑ					Β' ΕΞΟΔΑ				
ΚΕΦ	ΑΡ.	ΤΙΤΛΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΚΕΦ	ΑΡ.	ΤΙΤΛΟΣ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ					ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	1	Ενοίκια ισόγειου καταστήματος	3.630.741	10.655,15	1	1	Έξοδα Διοικήσεως	473.547	1.389,72
	2	Ενοίκια γραφείου 2ου ορόφου	3.816.120	11.199,18			ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΟΡΩΝ ΔΙΑΘΗΚΗΣ		
	3	Ενοίκια γραφείου 3ου ορόφου	1.451.688	4.260,27	2	1	(Υποτροφίες μαθητών ,σπουδαστών - φοιτητών ΑΕΙ - ΤΕΙ, έξοδα τελέσεως 2 μνημοσύνων,		
	4	Ενοίκια γραφείου 4ου ορόφου	729.940	2.142,16			Εκκλ. Επιτροπή	9.435.000	27.688,92
ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ				
2	1	Τόκοι καταθέσεων	510.881	1.499,29			Υπόλοιπο στο Βιβλ. καταθέσεων	9.908.547	29.078,64
3	1	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΟΥΣ	688.479	2.020,53	3	1	(Αρ. Βιβλ. Ν. 359/480527-54	919.320	2.697,93
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ			10.827.867	31.776,5	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ			10.827.867	31.776,57

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Επιμέλεια: ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΒΑΚΑΡΟΥ

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Μ.Ο.Σ., λειτουργώντας ως εντολοδόχος των κατοίκων του χωριού, αποφάσισε να ενοικιάσει τα ιδιόκτητα αγροκτήματα (βοσκοτόπια) για τη θερινή περίοδο 2002 με τους παρακάτω όρους:

- Εκμισθώνει την πρώτη Ζώνη (Κατούνιστα, Παναγία, Πρίσκος, Στρόκινα κ.λ.π.) στους κτηνοτρόφους **ΝΑΣΤΟΥΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ** και **ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟ**, για τη βοσκή αιγοπροβάτων, αντί μισθώματος 650.000 δρχ. ή 1.910 ευρώ.
- Εκμισθώνει τη δεύτερη Ζώνη (Σαλιούρα, Δοκίμη, πάνω από το δασικό δρόμο ως το ρέμα Μούσας, ράχη Μπούρδας, αυχένος Κατούνιστας, Μπράτζι, όρια Ηλιοχωρίου, Παρλέντζι) στους κτηνοτρόφους **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΣΙΟΚΟΛΑ** και **ΚΩΝ/ΝΟ ΝΤΙΝΟΥΛΗ** για βοσκή βοοειδών, αντί μισθώματος 2.000.000 δρχ. ή 5.870 ευρώ.

Βασικός όρος της ενοικίασης, τον οποίο αποδέχτηκαν οι μισθωτές, είναι η καταβολή ολόκληρου του μισθώματος στον Ταμία του Συλλόγου με την υπογραφή των συμφωνητικών. Τα χρήματα από τις ενοικιάσεις θα διατεθούν όπως αποφασίσει η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κατοίκων που θα πραγματοποιηθεί τη Μεγάλη Παρασκευή 3 Μαΐου. Κατά κανόνα τα χρήματα διατίθενται για τη συντήρηση των εκκλησιών και την αντιμετώπιση άμεσων και έκτακτων αναγκών του χωριού.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Μ.Ο.Σ. Βρυσσχωρίου, σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Συλλόγου Ηλιοχωρίου «ΤΟ ΝΤΟΜΠΡΙ-ΝΟΒΟ», αποφάσισαν και ενοικίασαν μια αίθουσα στα Γιάννενα για τις λειτουργικές ανάγκες των δύο Συλλόγων. Η αίθουσα βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της πόλης (Πινδάρου 12 και Σαμουήλ) είναι ευρύχωρη και άνετη (70 μ2 περίπου) και θα χρησιμοποιηθεί ως αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Θα λειτουργήσει ως γραφείο των δύο Συλλόγων, θα στεγάσει τα αρχεία τους και θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες των χορευτικών Ομίλων.

Οι δύο Σύλλογοι χρειάζονταν αυτή τη στέγη στα Γιάννενα, γιατί μπορεί να οργανωθεί από κοινού ένα καλό χορευτικό συγκρότημα, να υπάρχει ένας χώρος συνάντησης για τους νέους των δύο χωριών, να συνεδριάζουν τα Διοικητικά Συμβούλια, να γίνονται Συνελεύσεις και ο μεγαλύτερος να έχουν έναν χώρο συνάντησης. Βέβαια χρειάζεται και ο κατάλληλος εξοπλισμός με τα απαραίτητα και αναγκαία έπιπλα που θα κάνουν την αίθουσα κατάλληλη για κάθε χρήση. Είναι αξιόπαινη η πρωτοβουλία και η προσπάθεια των δύο Διοικητικών Συμβουλίων των Συλλόγων μας και πρέπει όλοι να τη στηρίξουμε και να την ενισχύσουμε.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Μ.Ο.Σ., καλεί τους κατοίκους του χωριού σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση, που θα πραγματοποιηθεί τη Μ. Παρασκευή 3 Μαΐου 2002 και ώρα 12 π.μ. στα γραφεία του Συλλόγου στο Βρυσσχωρί με θέμα: «Διάθεση των χρημάτων από την ενοικίαση των ιδιόκτητων αγροκτημάτων (βοσκοτόπων) έτους 2002». Η παρουσία όλων των κατοίκων είναι απαραίτητη για να συζητηθεί το θέμα και για να ληφθούν σωστές αποφάσεις.

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ

Μέλη της Ορειβατικής Ομάδας του Μ.Ο.Σ. συμμετείχαν κατά τη χειμερινή περίοδο στις ακόλουθες αναβάσεις - πορείες του Ορειβατικού Συλλόγου Ιωαννίνων:

- 13-1-2002: Κοπή βασιλόπιτας από τον Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων στο Καταφύγιο Μιτσικελίου και ανάβαση στο Μισικέλι. Συμμετείχαν οι **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΧ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ** και ο **ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ**.
- 24-2-2002: Χειμερινή Σ.Ο.Σ.Δ.Ε.Η. στο Καλέντζι. Κατασκαφές των ανάρσεων στο Επυροβούνι (υψ. 1610 μ.). Συμμετείχαν ο **ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΝΟΤΗΣ** με τη σύζυγό του **ΣΟΥΛΤΑΝΑ** και ο **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΧ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ**.

Τα μέλη της Ορειβατικής Ομάδας του Μ.Ο.Σ. μπορούν να συμμετέχουν στις ακόλουθες πορείες - αναβάσεις του Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων

- 25 και 26 Μαΐου: Πάπιγκο - Δρακόλιμνη - Γκαμήλα - Βρυσσχωρί. Κοινή ορειβατική πορεία Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων και Μ.Ο.Σ. Βρυσσχωρίου. Αρχηγός: **ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ**.

- Κυριακή 16-6-2002: Μελίσσοι - Κακαρδίτσα - Ματσούκι (υψ. 2.457 μ.). Ώρες πορείας 9. Αρχηγός: **ΔΗΜ. ΖΩΗΣ**.

- 29 και 30 - 6-2002: Βωβούσα - Βάλια Κάλντα - Μηλιά. Αρχηγός: **ΔΗΜ. ΖΩΗΣ**.

Από το πρόγραμμα των Ορειβατικών εξορμήσεων του Ε.Ο.Σ. Κόνιτσας επισηματοδοτούμε και συνιστούμε τις ακόλουθες αναβάσεις πορείες:

- Κυριακή 19-5-2002: Καταφύριο Παλαιοσελίου - Σμόλικας.

- Κυριακή 2-6-2002: Άστρακα - Προβατίνα

- Κυριακή 16-2-2002: Βρυσσχωρί - Στόμιο

Ο προγραμματισμός για τις ορειβατικές αναβάσεις - πορείες του Μ.Ο.Σ. για τη θερινή περίοδο 2002 (Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο) θα δημοσιευτεί στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Τα μέλη της Ορειβατικής Ομάδας του Μ.Ο.Σ. και οι φίλοι της ορειβασίας θα έχουν και εφέτος την ευκαιρία για ωραίες εξορμήσεις και πορείες, αντίξες και ίσως καλύτερες εκείνων των προηγούμενων ετών. Περιμένουμε και φέτος μαζί τη συμμετοχή των φίλων του βουνού και της ορειβασίας.

Η ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η καθαριότητα έχει γίνει τα τελευταία χρόνια το «μεγάλο πρόβλημα» όχι μόνο για το χωριό μας, αλλά για όλη την ελληνική επικράτεια. Η εικόνα που παρουσιάζει συχνά το χωριό μας αλλά και ολόκληρο το Ζαγόρι είναι και που δεν μας τιμά ούτε ως Βρυσσχωρίτες, ούτε ως Ζαγοριείς. Η κακή συνήθεια να πετάμε χαρτιά, σκουπίδια, πλαστικά και παντός είδους άχρηστα αντικείμενα στους δρόμους, στις πλατείες, στα ρέματα και στους υπαίθριους χώρους πρέπει να σταματήσει, γιατί με την αδιακρίτη και απαράδεκτη αυτή συμπεριφορά μας συμβάλλουμε στη δυσφήμιση, την υποβάθμιση και την απαξίωση του χωριού μας και της ευρύτερης περιοχής.

Το μεγάλο ρέμα που διασχίζει το χωριό αλλά και οι υπόλοιποι λάκοι παρουσιάζουν δυστυχώς την πιο χειρότερη εικόνα αφού οι χωριανοί την υπόθεση της καθαριότητας άχρηστα αντιμετωπίζουν. Η κριτική και τα σχόλια ντόπιων και ξένων επισκεπτών δεν είναι καθόλου κολακευτικά για όλους μας. Ο Σύλλογος και όλοι μας ας κάνουμε μια συντονισμένη προσπάθεια, εν όψει και των διακοπών του Πάσχα και της καλοκαιρινής περιόδου, να καθαρίσουμε το μεγάλο ρέμα και τους λάκους. Η εικόνα που παρουσιάζει για παράδειγμα το μεγάλο ρέμα πάνω και κάτω από την πέτρινη τοξότη γέφυρα του Γκαρντίν είναι απαράδεκτη και προσβάλει την αισθητική του χωριού.

Κάδοι απορριμμάτων υπάρχουν σε όλους τους δρόμους και σ' όλα τα κεντρικά σημεία του χωριού. Καίρως είναι πάρομοι όλοι οι χωριανοί την υπόθεση της καθαριότητας στα χέρια μας. Καλό είναι επίσης οι κάδοι να αδειάζουν πιο συχνά. Καθαρό χωριό σημαίνει ομορφιά, υγεία, πολιτισμός. Κάτοικοι και τοπικοί φορείς (Δημοτική Αρχή, Τοπικό Συμβούλιο, Σύλλογος) ας ενισχυθούν περισσότερο για να έχουμε καθαρό χωριό, που θα το χαϊρόμαστε και θα το απολαμβάνουν όλοι μας.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΒΡΥΣΗ

Στο εξωκλήσι της Άνω Παναγίας και δίπλα από την ποτίστρα κατασκευάζεται παραδοσιακή βρύση με λαβερμένη μαύρη πέτρα, με πρωτοβουλία του Προέδρου του Κληρικτικού Συλλόγου Ζαγοριού κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΚΡΟΥΓΛΗ και σε συνεργασία με το Μ.Ο.Σ. Βρυσσχωρίου. Το έργο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και γι' αυτό θα ακολουθήσει εκτενέστερη ενημέρωση με φωτογραφία στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας.

Η ποτίστρα που έχει γίνει παλαιότερα για το πότισμα των ζώων, εδώ και αρκετά χρόνια δεν έχει νερό, λόγω βλάβης και φθοράς του δικτύου που έφερε το νερό από τη θέση Χαρδαλιά, πάνω από την Κατούνιστα. Το Τοπικό Συμβούλιο έχει προγραμματίσει ως πρώτο έργο για το 2002 την αποκατάσταση του φθαρμένου δικτύου από την πηγή Χαρδαλιά ως το εξωκλήσι της Άνω Παναγίας. Παρακαλούμε τον κ. Δήμαρχο και ολόκληρη τη Δημοτική Αρχή να αποκαταστήσουν το φθαρμένο δίκτυο μήκους 2 περίπου χιλιομέτρων, ώστε να επαναλειτούργησει η ποτίστρα για τις ανάγκες των ποιμνίων και να έχει νερό η νεοκατασκευαζόμενη παραδοσιακή βρύση.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Από τη ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΚΑΡΑΝΗ - ΠΑΠΑΚΩΝ/ΝΟΥ

Συνέχεια από σελίδα 1

στη γάστρα. Όταν η πίτα έβγαινε καλοψημένη από τη γάστρα, έμοιαζε με πίνακα ζωγραφικής γιατί ήταν φτιαγμένη με μεράκι και τέχνη. Μόλις κρύωνε η πίτα την έκοβε η νοικοκυρά σε κομμάτια. Τα καλύτερα κομμάτια τα έβαζε σε μια πιατέλα και τα υπόλοιπα τα άφηνε για ίδια κατανάλωση.

Η Κυριακή της Τυρινής ήταν ημέρα εκκλησιασμού, ημέρα για σεργιάνι, για επισκέψεις και διασκέδαση. Μετά την εκκλησία οι χωριανοί παρέες - παρέες επισκέπτονταν φιλικά και συγγενικά στίπια και οι επισκέψεις αυτές έπαιρναν την μορφή άτυπου διαγωνισμού για την ανάδειξη της καλύτερης πίτας. Στην αρχή προσφέρονταν σπανακόπιτα και τυρόπιτα με ντόπιο γλυκόπιτο κρασί. Στο τέλος ακολουθούσε η γαλατόπιτα, ως γλυκίσμα. Όλοι δοκίμαζαν από ένα κομμάτι και τα επαινετικά λόγια έδιναν και έπαιρναν. Το έργο της επιτροπής των καλοφαγάδων ήταν δύσκολο και η ανάδειξη νικητριών συναντούσε δυσκολίες, γιατί όλες ήταν υπέροχες.

Η πίτα ήταν ανέκαθεν το απαραίτητο συμπλήρωμα στο Βρυσσχωρίτικο τραπέζι. Οι Βρυσσχωρίτισσες διακρίνονταν πάντα για τη δεξιότητα τους να φτιάχνουν νόστιμες και γευστικές πίτες. Αυτό το ταλέντο των γυναικών του χωριού μας, προβάλλεται έντονα σήμερα, με τη γιορτή της πίτας που γίνεται το τρίτο δεκάημερο του Αυγούστου. Είναι μια ανεπαλήθερη εκδήλωση, που μπορεί να χαρακτηριστεί ένα «μίνι φεστιβάλ». Ξεκίνησε δειλά - δειλά στις αρχές της δεκαετίας του '90 και στην αρχή ήταν μια απλή και όμορφη εκδήλωση με στενό τοπικό χαρακτήρα. Σήμερα έχει αναδειχθεί στη σημαντικότερη πολιτιστική εκδήλωση των χωριών της Λάκας Αώου και της ευρύτερης περιοχής του Κεντρικού Ζαγοριού. Είναι μια γιορτή «μεγάλης βεβαιότητας» που προβάλλει το χωριό μας και θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη του τουρισμού και της απασχόλησης. Η γιορτή της πίτας αναδεικνύει την πολιτιστική μας ταυτότητα και χτίζει το νέο όραμα πάνω στις ρίζες του παρελθόντος.

Η αποκριά ήταν ανέκαθεν για το χωριό μας η γιορτή της χαράς και του γέλιου. Το γέλιο είναι απαραίτητο συστατικό της ζωής έλεγαν οι παλαιότεροι. Δημιουργεί κατάρσωση, χαράς και ευφορίας και αυτό είναι που απολαμβάναν περισσότερο στη γιορτή της αποκριάς. Μικροί και μεγάλοι συμμετείχαν και απολάμβαναν τις εκδηλώσεις της αποκριάς και διασκεδάζαν γελώντας και τραγουδώντας. Η συμμετοχή των κατοίκων του χωριού ήταν καθολική και όλες οι εκδηλώσεις και τα γεγονότα αυτών των ημερών αποτυπώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου στα ωραία ήθη και έθιμα της αποκριάς, που έφθασαν αναλλοίωτα, μπορούμε να πούμε, ως τις μέρες μας.

Οι εκδηλώσεις της αποκριάς κορυφώνονταν το βράδυ της Κυριακής με το άνοιγμα της φωτιάς στο προαύλιο του Αγίου Δημητρίου. Όλη την προηγούμενη εβδομάδα αγόρια και κορίτσια του χωριού συγκεντρωνόταν τα ζώα και κυρίως τα κέδρα, να να στήσουν τη Τζαμάλα (τσούκα). Η φωτιά άναβε μόλις νύχτωνε και άρχιζε το γλέντι. Πολλοί νύκτονταν καρναβάλια και στήνονταν χοροί που κρατούσαν ατέλειωτες ώρες. Παλαιότερα που υπήρχαν πολλά αμπέλια στο χωριό, η εκκλησιαστική επιτροπή άνοιγε το βαρέλι και πρόσφερε άφθονο ντόπιο κρασί. Οι νοικοκυρές πρόσφεραν πίτες και τουρσί λαχανο με κόκκινο πιπέρι. Εννοείται ότι ταπεινά, τα αστεία και τα ευτράπελα της βροδιάς δημιουργούσαν μια χαρούμενη και ευχάριστη ατμόσφαιρα που τη χαίρονταν και την απολάμβαναν μικροί και μεγάλοι.

Μετά το γλέντι μεγάλες παρέες κατέληγαν σε συγγενικά στίπια όπου συνεχίζονταν το φαγοπότι και ακολουθούσε το αποκριάτικο έθιμο της «χάσκας». Οι επισκέψεις από στίπια σε στίπια συνεχίζονταν ως την Καθαρά Δευτέρα και ολοκληρώνονταν το απόγευμα με χορό στην πλατεία του χωριού.

Σήμερα οι ωραίες αυτές εκδηλώσεις της αποκριάς έχουν την λάμψη των παλαιότερων χρόνων, γιατί δεν έμειναν στα χωριά μας άνθρωποι για να τις συνεχίσουν. Στο Βρυσσχωρί ο Σύλλογος καταβάλλει φιλότιμες προσπάθειες για να κρατήσει ζωντανή την παράδοση και να αναβιώσει τα ήθη και τα έθιμα, με τις ωραίες εκδηλώσεις που οργανώνει σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Τα ήθη και τα έθιμα είναι η πολιτιστική μας παράδοση και κληρονομιά που παραδίδεται από τις παλαιότερες γενιές στις νεότερες κόντρα πολλές φορές

στις εφήμερες μόδες, κόντρα στην άγνοια και σε ξενόφερτες συνήθειες που προβάλλονται και διαφημίζονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Στα ήθη και τα έθιμα του χωριού, συναντάμε τις ρίζες της καταγωγής μας και σ' αυτά ζωντανεύουν βιώματα και αναμνήσεις των παιδικών και καποτινών χρόνων που ζήσαμε στο Βρυσσχωρί. Είναι ένα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μας που το κρατάμε βαθιά ριζωμένο στην καρδιά μας. Έχουμε επομένως, αυτονόητο χρέος όλοι, να διαφυλάξουμε αυτή τη γνήσια τοπική παράδοση, γιατί όπως λέει και ο Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ, «... η ιδιαίτερη πατρίδα ευμενεί όταν οι άνθρωποι της τη φροντίζουν...»

Στην πορεία του χρόνου τα ήθη και τα έθιμα του χωριού, χωρίς να έχουν ξεχαστεί, έχουν υποστεί κάποιες αλλαγές προσαρμοσμένα κάθε φορά στα νέα δεδομένα της εποχής τους. Τα αποκριάτικα έθιμα είχαν μια σταθερή διαχρονική πορεία, γιατί έδιναν την ευκαιρία στους κατοίκους να ζήσουν χαρούμενες και ευχάριστες στιγμές. Πολλοί κάτοικοι και ιδίως οι νέοι νύκτονταν καρναβάλια με αυτοσχέδιες στολές και έδιναν με την παρουσία και το κέφι τους χαρά και ζωντανία στο αποκριάτικο γλέντι. Η χαρά το κέφι και η ευθυμία ήταν το χαρακτηριστικό αυτών των ημερών.

Τα ήθη και τα έθιμα είναι το νήμα που ενώνει το χτες με το σήμερα. Είναι το καταστάλαγμα της διαχρονικής πορείας της ζωής του χωριού που κωδικοποιεί, ό,τι καλό και ωραίο δημιουργήσαν και μας κληροδότησαν οι πρόγονοί μας. Κάθε αναφορά στην εφημερίδα, που σχετίζεται με την τοπική παράδοση, είναι στοιχείο που μας συνδέει και μας κρατά δεμένους με το χωριό. Κάθε ξεμπερμένο Βρυσσχωρίτης κρατά μέσα του κάτι από τα ήθη και έθιμα που πήρε μαζί του, παίρνοντας το δρόμο της ξενιτιάς. Έτσι από το τραπέζι του ξεμπερμένου Βρυσσχωρίτη δεν λείπει η πίτα, ο νταβάς και οι γίγαντες που αποτελούν τα «απαισιολιτά» της βρυσσχωρίτικης κουζίνας.

Εκτός από την αποκριάτικη πίτα, υπήρχε και η πίτα του Αγίου Τρύφωνα, προστάτη των αμπελιών, που η μνήμη του γιορταζόταν την 1 Φεβρουαρίου. Στο χωριό μας υπήρχε παλαιό εξωκλήσι αφιερωμένο στον Άγιο Τρύφωνα, στην είσοδο της Σκαρβένας που ήταν ο αμπελιωνας του Βρυσσχωριού. Το εξωκλήσι αυτό συντηρούνταν από τις οικογένειες των Μπέρηδων. Τα τελευταία χρόνια έχει κτιστεί καινούργιο εξωκλήσι, με δαπάνη του αείμνηστου μηχανικού Θ. ΔΑΝΙΚΑ και καλό είναι να συντηρηθεί και να γίνεται λειτουργία στη μνήμη του Αγίου.

Το Βρυσσχωρί είχε πολλά και ωραία ήθη και έθιμα που συνδένονταν με τη θρησκευτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του χωριού και συνθέτονταν από ποικίλες τοπικές παραδόσεις. Περιοριστήκαμε στη σημερινή μας αναφορά στις αποκριάτικες συνήθειες, γιατί ήταν πράγματι εντυπωσιακές (αποκριάτικη φωτιά, χάσκα, μασκαράδες) και δεν πρέπει να σβήσουν και να θυσιαστούν στο βωμό της αλλοτρίωσης των πάντων που χαρακτηρίζει την εποχή μας.

Τα τοπικά ήθη και έθιμα επιβίωσαν και έφθασαν ως τις μέρες μας γιατί το χωριό μέχρι τις προηγούμενες δεκαετίες είχε ζωντανία με σταθερούς μόνιμους κατοίκους. Σήμερα δυστυχώς και το Βρυσσχωρί ακολουθεί τη μοίρα όλης της ελληνικής υπαίθρου, που έχει ερημώσει, και μόνο στις μεγάλες γιορτές και στους καλοκαιρινούς μήνες θυμίζει τις καλές παλιές εποχές.

Τα ήθη και τα έθιμα είναι οι άγραφοι νόμοι της τοπικής κοινωνίας που εκφράζουν τις αντιλήψεις των προγόνων μας και κάθε πτυχή της ζωής του χωριού. Είναι η πολιτιστική μας παράδοση και κληρονομιά, μέσα στην οποία βρίσκεται ο καθένας μας τις ρίζες της καταγωγής του και την πολιτιστική του ταυτότητα. Όλα αυτά και πολλά άλλα είναι το χωριό μας, που χρειάζεται και την παρουσία και τη βοήθεια μας για να κρατηθεί όρθιο και ζωντανό.

ΚΕΝΤΡΙΣΜΑΤΑ

Γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΧΑΝΤΟΛΙΟΣ

Η ΧΑΪΔΩ ΒΑΚΑΡΟΥ (Γκόλβω) του Κων/νου και της Ζαχάρως (1866-1961) παντρεύτηκε τον Ιωάννη Ρήμμο και απέκτησαν μια κόρη τη Βασιλική, μετέπειτα σύζυγο Γεωργίου Τσιαπαλή (1897-1987). Το 1916 εποχή των δύο Ελληνικών Κυβερνήσεων (Αθήνα - Θεσ/νίκη) και του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, οι έλεγχοι των ταξιδιωτών ήταν πολλοί, συχνοί και αυστηροί.

Η ΓΚΟΛΙΩ βρέθηκε την εποχή εκείνη στο Γιδά για να δει τον αδελφό της ΜΗΤΡΟ ΒΑΚΑΡΟ ή Μητρόμπη όπως τον έλεγαν, μόνιμα εγκατεστημένο στο χωριό Νησί, όπου διατηρούσε μεγάλο παντοπωλείο. Όταν εκπληρώθηκε ο σκοπός της επίσκεψης, ξεκίνησε παρέα με άλλους 6-7 χωριανούς για να επιστρέψουν στο Βρυσσχωρί. Στο φυλάκιο στη θέση Τσιάντρες της Σιάτιστας τους σταμάτησαν για έλεγχο. Από την παρέα όμως δύο μόνον είχαν τα πολύτιμα χαρτιά. Ο Λοχίας που έκανε τον έλεγχο λέει στη ΓΚΟΛΙΩ:

- Εσύ κυρά μου, που πας χωρίς χαρτιά;
Ετοιμόλογη η ΓΚΟΛΙΩ απαντά:
- Ήμουν αρκετόν καιρό στη ξενιτιά και τώρα πάω στον τόπο μου για να συναντήσω την κόρη μου.

Βλέποντας όμως το αυστηρό ύφος του Λοχία, μια και δυο σηκώνει τα βαριά παραδοσιακά φουστάνια της σχεδόν πάνω στους μηρούς και του λέει:

- Να αφέντη μου, ψάξε, δεν έχω ούτε χαρτιά, ούτε βόλια..

Ο Λοχίας σοκαρισμένος από το θέαμα, δεν έδωσε συνέχεια στον έλεγχο και τους άφησε να περάσουν. Και οι ταξιδιώτες συνέχισαν το ταξίδι γελώντας.

* * *

Το 1975, 26χρονος υπηρετούσα χωροφύλακας στην Υποδιεύθυνση Ασφαλείας Προαστείων στον Περίοδο Αττικής. Ήταν ίδια Υπηρεσία υπηρετούσε και ο Ανθυποσπαστής ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, απλός και καλοκάγαθος άνθρωπος που πλησίαζε τα 50, χωρίς το αυστηρό ύφος των παλαιών Αξιωματικών. Ο ΣΠΥΡΟΣ ήταν προστικός και ομιλητικός και γι' αυτό τον φωνάζαμε Θείο. Ήταν επίσης και δυνατό ποτήρι.

Κάποιο βράδυ γυρνώντας στο Τμήμα κατά τις 2 ώρες από μια ταβέρνα όπου είχαμε πάει για φαγητό, ένας από τους συναδέλφους της παρέας ο ΜΙΛΤΟΣ, θυμήθηκε ότι ο ΣΠΥΡΟΣ ήταν Αξιωματικός Υπηρεσίας. Αποφασίσαμε τότε όλοι μαζί να του πάρουμε για δώρο ένα μπουκαλί ούισκυ. Ο ΣΠΥΡΟΣ χάρηκε πολύ που μας είδε και για το δώρο που του προσφέραμε και για να μας ευχαριστήσει βγάζει το μεζέ και το κρασί που είχε για να πιούμε όλοι μαζί. Δεν προλάβαμε να πιούμε μια γουλιά και μπαίνει φουριόζος στο γραφείο ένας πολίτης εξαγριωμένος και πωμένος και άρχισε να φωνάζει δυνατά στον Αξιωματικό Υπηρεσίας:

- Κύριε Ανθυπασπιστά, έφυγε από το στίπ η γυναίκα μου και θέλω να κάνω μήνυση.

Ο Μπάρμπα - ΣΠΥΡΟΣ, έμπειρος Αστυνομικός και καλός οικογενειάρχης (είχε τρία παιδιά) προσπάθησε να τον ηρεμήσει και του λέει κάπως νευρικά, κρατώντας το ποτήρι στο χέρι:

- Τι λες άνθρωπέ μου! Πες μου και μένα τον τρόπο που έφυγε και θα σου χρωστάω ευγνωμοσύνη. Γιατί εγώ είκοσι δύο χρόνια παντρεμένος προσπάθησα και δεν τα καταφέρνω να φύγει η Καλαβρυτινιά (δηλαδή η γυναίκα του).

* * *

Ένας αφέντης καβάλα σ'ι' αλόγο του, πήγαινε στις αρχές του αιώνα στα Γιάννενα. Δίπλα του πήγαινε πεζός ο υπηρέτης του. Ήταν γενάρης μήνας και τους έτυχε κακοκαιρία με χιόνια και τσουχτερό κρύο. Κάποια στιγμή γυρίζει ο προύχοντας και λέει στον υπηρέτη του:

- Πολύ κρύο κάνει σήμερα παιδί μου!
- Ψόφο αφέντη μου! Απάντησε με νόημα ο υπηρέτης.

Το καλοκαίρι ξανακάνουν το ίδιο ταξίδι οι δυο τους αλλά με εντελώς διαφορετικό καιρό. Αυτή τη φορά λέει ο μεγάλος στον υπηρέτη του:

- Πολύ ζέστη κάνει σήμερα παιδί μου!
- Σκασμό αφέντη μου! Απάντησε ο υποτακτικός.

Άραγε ο υπηρέτης απέδιδε με τις έξυπνες απαντήσεις του την κατάσταση του καιρού στις δύο εποχές ή εύχονταν για την τύχη του αφέντη του;

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ

Κυριακή 24-2-2002: Ξηροβούνι Κατασκαφών (υψ. 1610μ.) Χειμερινή ΣΟΣΔΕΗ

Κυριακή 30-9-2001: Μέλη των Ορειβατικών Συλλόγων Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου στην κορυφή του Αράκυνθου (παλιό Πυροφυλάκειο)

ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ 1926

Το 1920 οι νέοι της Λεσινίτσας - το παλιό όνομα του χωριού μας - ίδρυσαν τη Βιοτεχνική Αδελφότητα "ΕΛ-ΠΙΣ" σε ανασύσταση της φιλελευθέρης Αδελφότητας η "Αγάπη", που είχε ιδρυθεί το 1911 και με τον καιρό είχε πέσει σε αδράνεια.

Σκοπός της Αδελφότητας ήταν η ίδρυση και συντήρηση στην Κοινότητα Υφαντηρίου με τμήματα υφαντικής, πλεκτικής και ραπτικής για την τεχνική εκπαίδευση των θγλέων. Κάθε καλοκαίρι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας οργάνωνε μεγάλη γιορτή στην πλατεία του χωριού και τα χειροτεχνικά έργα των γυναικών εκποιούνταν με τη διαδικασία της δημοπρασίας. Με τα έσοδα από τις πωλήσεις κάλυπταν τα έξοδα λειτουργίας του Υφαντηρίου και όχι μόνο.

Η φωτογραφία που δημοσιεύεται σήμερα στην εφημερίδα μας είναι από τη γιορτή της Αδελφότητας του 1926. Η ίδια φωτογραφία κοσμή και το ημερολόγιο 2002 του ΜΟΣ. Τη φωτογραφία είχε στο αρχείο του ο πατέρας μας Γιώργης Στ. Οικονόμου. Αναγνώρισε τα πρόσωπα και μου διηγήθηκε την ιστορία της Αδελφότητας από την ίδρυση της μέχρι τη διάλυση της το 1940, με την κήρυξη του πολέμου.

Στην πρώτη σειρά, ακριβώς πίσω από τα εκθέματα, κάθονται τα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας που το συγκροτούσαν οι ακόλουθοι χωριανοί μας:

1. ΜΠΡΩΣΚΕΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
2. ΠΑΝΤΙΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
3. ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Χρ.
4. ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Ντάι - Νίκος)
5. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
6. ΣΙΑΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
7. ΚΥΡΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Στο κάδρο εκτίθεται η φωτογραφία του ευεργέτη της Κοινότητας ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ, ευεργέτη και της Αδελφότητας. Τα άλλα πρόσωπα είναι:

8. ΣΙΑΝΙΔΟΥ - ΚΥΡΙΤΣΗ - ΣΟΦΙΑ του Νικ.
9. ΠΑΣΧΑΛΗ - ΓΚΑΡΑΝΗ - ΔΕΣΠΟΙΝΑ του Ιωάν
10. ΠΑΣΧΑΛΗ - ΕΞΑΡΧΟΥ - ΜΑΡΙΑ του Νικ.
11. ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ του Νικ.
12. ΝΟΥΤΣΟΣ ΝΙΚΟΣ του Δημ.
13. ΤΣΙΩΜΟΣ ΔΗΜΟΣ του Χριστ.
14. ΜΠΡΑΧΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ. Εγκαταστάθηκε στα Γιάννινα και ήταν ένας από τους πρώτους ιδιοκτήτες ταξί στην πόλη.
15. ΚΟΥΝΑΒΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Δημ.
16. ΠΑΝΤΙΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ του Ευθ.
17. ΜΠΕΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του Γεωργ.
18. ΠΑΝΤΙΣΗ - ΓΚΑΤΖΙΟΥ - ΣΤΑΜΑΤΙΑ
19. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ - ΠΑΣΧΑΛΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ του Μιχ.
20. ΠΑΣΙΩΠΗ - ΣΤΑΜΑΤΗ - ΧΑΪΔΩ του Κ.
21. ΤΣΙΑΜΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
22. ΡΕΜΜΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του Στ.
23. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ του Χρ.

24. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΠΑΝΤΙΣΗ - ΔΕΣΠΟΙΝΑ του Κ.
25. ΓΚΑΡΑΝΗΣ ΖΗΝΗΣ του Απ.
26. ΣΙΑΝΙΔΗ - ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ - ΜΑΡΙΑ
27. ΤΣΙΑΜΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
28. ΣΙΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Γ.
29. ΤΡΑΜΜΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Γ.
30. ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ του Ανοστ.
31. ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του Νικ.
32. ΣΕΤΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Παντρεύτηκε τη Μαρία Κοντογιάννη από το Ηλιούκωρι.
33. Ο ΓΩΡΓΟΣ και η κόρη του ΧΡΥΣΟΥΛΑ - 18 χρονών κορίτσι - χάθηκαν στα τραγικά χρόνια του εμφυλίου.
34. ΜΠΑΡΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
35. ΒΡΑΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
36. ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Αδάμ.
37. ΜΠΙΔΕΡΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ του Χρ.
38. ΤΣΙΟΥΜΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Δημ.
39. ΒΡΑΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
40. ΝΑΣΙΩΚΑΣ (Ηλιούκωρι)
41. ΡΕΣΣΟΣ ΚΩΝ/ΝΙΟΣ
42. ΚΑΣΑΒΕΤΗΣ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΣ
43. ΠΑΝΤΙΣΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Μιχ.
44. ΜΠΙΖΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
45. ΚΑΠΡΑΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ του Νικ.
46. ΠΑΝΤΙΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Κ.
47. ΡΕΜΜΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ του Γεωργ.
48. ΚΟΥΝΑΒΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ του Δημ.
49. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Στ.
50. ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Γ.
51. ΒΑΚΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
52. ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Κων.
53. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ του Γ.
54. ΜΠΛΗΝΤΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
55. ΡΗΜΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ
56. ΒΡΑΧΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
57. ΧΑΝΤΟΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
58. ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
59. ΒΕΝΕΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Ήταν αγοροφύλακας στο χωριό. Έζησε ήσυχια με τη γυναίκα του Σταματία Παπαθόδωρου και δεν άφησε απογόνους.
60. ΚΟΛΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
61. ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
62. ΜΠΙΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
63. ΚΟΥΝΑΒΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
64. ΜΠΛΗΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
65. ΝΟΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Τα πρόσωπα που δεν έχουν αριθμό δεν αναγνωρίστηκαν. Από τους ανθρώπους της φωτογραφίας ζούμε σήμερα ο κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΕΜΜΟΣ στα Τρίκαλα, η ΔΕΣΠΟΙΝΑ Χρ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, σύζυγος Αντ. Νούτσου, στη Θεσ/νίκη, ο ΚΩΣΤΑΣ Μ. ΠΑΝΤΙΣΗΣ στην Αθήνα και ο ΓΩΡΓΗΣ ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ στα Γιάννινα και στο Βρυσσώρι το καλοκαίρι.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ

Γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΝΑΒΟΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Έτσι οι **σλαβικές λέξεις** που χρησιμοποιούνται στη γλώσσα μας αναφέρονται κυρίως σε **τοπωνυμίες** και **τελειώνουν σε -ιστα**. Όπως: Σιάνιστα, Κατούνιστα, Ανίγιστα, Τσιλιστα κ.λπ. Οι δε **αλβανικές** αναφέρονται σε χρωματολογικά ονόματα αιγοπροβάτων όπως: **καλ = ο ίππος**. Γκέσα, κόρμπα, κανούτα, φλόρα κ.λπ. Η **δωρική λέξη «τύνη»** (προσωπική αντωνυμία) που σημαίνει **εσύ, εμείς** το λέμε «τύνη».

Η λέξη «**μύλυξ**», δωρική που σημαίνει ο **εύκαμπος, ο μαλακός**, στη γλώσσα μας = **μούαλε**. Η ομηρική λέξη γυίο που σημαίνει ο **κινούμενος, ο ζωντανός**, εμείς το λέμε το ίδιο γυίο, (Χίου γυίο = είμαι ζωντανός). Οι **δωριείς** το **Δία** τον ονόμαζαν **Τζαν**. Ο **Βασιλιάς των θεών, ο ισχυρός, ο επιβλητικός**. Εμείς το λέμε «**τζόνε**». Το παλικάρι (τζόνε φιταύρου = **γερό παιδί**). Η αρχαία Τιτανίδα Διώνη, θυγατέρα τ' ουρανού και της γης, επιζεί σαν επίθετο δύναμης, η **κραταία, η δυνατή**. Λέγεται και **Διώνα**. Από εκεί και η **βλάχικη λέξη τζιώρα** (τζιώρα γυναίκα).

Από τα **δωρικά Αργή** προήλθε η λέξη μας **άγκρου = χωράφι**. Από την αρχαία ελληνική λέξη **κοπή**, που σημαίνει **κοπάδι, ποίμνιο** προήλθε η λέξη «**κουπίε**». Την αρχαία ελληνική λέξη **πυρίμαχος** τη χρησιμοποίησαν για την ονομασία των κόθρων της εστίας, που ονομάζεται «**πυρομάχου**» και από τη λέξη **βάθρα**, το **βάθρον**, προήλθε η **βλάχικη λέξη «βάτρα»**.

Το αρχαίο ελληνικό πολεμικό επιφώνημα: **ελέλε, βλάχικα «ελέλε»**, ακούγεται ομαδικά ή ατομικά σε ώρες ανεπανόρθωτων συμφορών. Η ομηρική λέξη «**ββάνε**», **βλάχικα «μπάνα»**, παράγεται από το ρήμα **βέομαι** και **βείομαι**, που σημαίνει **ζω, η ζωή**. Το αντίθετο της ζωής φαινόμενο, ο **θάνατος**, ήτοι το **ρήμα αποθνήσκω** έχει την ομηρική σημασία της λέξης **μόρος - όλεθρος, θάνατος**. Στη γλώσσα μας **μόρτου = νεκρός, μόρου = αποθνήσκω**.

Η ομηρική λέξη **λάϊος**, ο σκοτεινός, ο μαύρος το λέμε **λάϊου**. Το αρχαίο ρήμα **φρύγγω, βλάχικα «φρύγκω»**, σμυνάνται με τη σημασία του **ψήνω**. Οι ομηρικές προσφωνήσεις προς γεροντότερο ή υιό προς **πατέρα, τέττα** και **τάττα**, διασώζονται και σημαίνουν η **μεν τέττα** τη **θεία** ή **δέ τάττα** τον **πατέρα**. Η ομηρική λέξη **οἷς = πρόβατο** απαντάται η ίδια και στη βλάχικη. Η ομηρική λέξη **κίστα**, γυναικείο αιδίο, στη γλώσσα μας λέγεται «**γκίσιντα**». Το αρχαίο ελληνικό ρήμα **κείρω, αφανίζω, χάνομαι**, στη γλώσσα μας έχει την ίδια σημασία = **κερί**.

Το αρχαίο ρήμα **άλφω** αναγραμματισμένο στη γλώσσα μας **άφλω = βρίσκω**. Από το ομηρικό ρήμα **λάω, αρπάζω, παίρνω** ή από τη **λεία**, εμείς το λέμε «**λειάδου**». Την αρχαία ελληνική λέξη **κούσουρο** που σημαίνει **ξύλο που αρκοναίει**, το λέμε **κούσουρο**. Η ομηρική λέξη **φράτωρ** και **φρατήρ = αδελφός** εμείς το λέμε «**φράτε**». Το αρχαίο ελληνικό επίρρημα: **αλλή (εννοείται οδός) = αλλού, αλλαχού**, το συναντάμε ως πρώτο συνθετικό μαζί με τη λέξη «**ούριον**», που σημαίνει **τόπος, σύνολο, όθεν βλάχικα «αλλιούρια»**.

Υπάρχουν δε και **λατινικές λέξεις** πάρα πολλές. Όπως, **πάνε=ψωμί, βίνους = κρασί, γίνου στα βλάχικα, πέστερε = σπιλιά, άκουα = νερό, άπα στα βλάχικα στοιχεία** και αναφέρονται σε είδη **επίπλων** και **σκευών, ενδυμασίας και υπόδυσης, σε σχολικά είδη, σε διάφορους χαιρετισμούς κ.λπ.** Διότι οι πρώτοι κάτοικοι των συνοικισμών που ζούσαν σε καλύβες στερούσαν των πάντων και γι' αυτό δεν είχαν τις αντίστοιχες λέξεις. Π.χ. δεν χρησιμοποιούσαν λέξεις για το **πριούνι, το κρεβάτι, το σεντόνι το παρόδυρο**, γιατί δεν είχαν.

Όταν όμως εγκαταστάθηκαν **μόνιμα στο χωριό** κι έκτισαν σπίτια και τα εξόρισαν με τα απαιτούμενα είδη, χρησιμοποίησαν τις αντίστοιχες ελληνικές λέξεις. Τέλος όλα τα τραγούδια τραγουδιούνται στην ελληνική γλώσσα. Σήμερα η **βλάχικη γλώσσα** τείνει εξαλειφθεί γιατί οι **νέοι δεν την ομιλούν**.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΤΥΦΛΟΤΗΤΑΣ

Γράφει ο ΣΠΥΡΟΣ Ι. ΠΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ

Στη σημερινή εποχή, παρά τις σημαντικότερες εξελίξεις των τελευταίων ετών στη **μοριακή βιολογία** και στη **βιοϊατρική τεχνολογία**, η **τύφλωση** εξακολουθεί να αποτελεί μάστιγα για τον πλανήτη μας με τα **45.000.000** των **τυφλών** της, δημιουργώντας τεράστια ιατροκοινωνικά προβλήματα. Τα αίτια της τύφλωσης σχετίζονται τόσο με το βιοϊατρικό όσο και με το υγειονομικό επίπεδο των χωρών και μπορούν εδρά να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες:

Α'. ΑΙΤΙΑ ΤΥΦΛΩΣΗΣ ΣΤΟΝ «ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ»

i. **Τράχωμα**: οφείλεται σε **μολυσματικό** ιό, προκαλεί ουλοποίηση του κερατοειδούς και προλαμβάνεται με τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και διαβίωσης.

ii. **Ξηροφθαλμία**: προκαλείται από **υποσιτισμό** και **αβιταμίνωση Α**, οδηγεί σε **καθολική θάλωση** του κερατοειδούς, κυρίως σε παιδιά, προλαμβάνεται με την έγκαιρη χορήγηση **βιταμινών Α**.

iii. **Ογκοκρέκωση ή τύφλωση των ποταμών**: οφείλεται σε ένα παράσιτο που προκαλεί εμβολή στην κεντρική αρτηρία του **αμφιβληστροειδούς**. Για την καταστροφή αυτού του παράσιτου χορηγούνται **πρωληπτικά** δισκία **Ivermectin**.

iv. **Καταρράκτης**: (θάλωση του κρυσταλλοειδούς φακού): αφορά περίπου το **20%** της **ισίμης τυφλότητας**. Υπάρχουν πολλές μορφές **καταρράκτη**, όπως ο **συγγενής (εκ γενετής)**, ο **μεταφλεγμονώδης**, ο **μετατραυματικός**, ο **γεροντικός (συνθεσέτερ μορφή)**. Η συχνότητα του είναι μεγαλύτερη στις υποανάπτυκτες χώρες. Μόνο στην **Ινδία** είναι δηλωμένοι **10.000.000** τυφλοί από αυτή την πάθηση. Η θεραπεία του καταρράκτη είναι μόνο χειρουργική.

Β'. ΑΙΤΙΑ ΤΥΦΛΩΣΗΣ ΣΤΟΝ «ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ»

i. **Γλαύκωμα**: είναι **αναμφίβολα** η πιο ύπουλη **οφθαλμική πάθηση**, διότι όταν εμφανιστούν συμπτώματα, έχουν ήδη προκληθεί **μη αναστρέψιμες βλάβες στο οπτικό νεύρο**.

Αυτή αφορά το **18-20%** των **τυφλών διεθνώς** και τη χαρακτηρίζει η **αμφοτερόπλευρη** συνήθως **αύξηση της ενδοφθάλμιας πίεσης**, η οποία σταδιακά καταστρέφει το **οπτικό νεύρο**.

Ατομα υψηλού κινδύνου είναι οι **μυώπες**, οι **διαβητικοί**, οι **χρόνιοι λήπτες κορτιζόνης** και οι **έχοντες οικογενειακό ιστορικό**. Μετά την ηλικία των **40 ετών**, είναι επιβεβαιωμένη η **ετήσια μέτρηση της ενδοφθάλμιας πίεσης** σε όλους. Διαγνωστικοί με τη **μέτρηση της πίεσης**, τη **βυθασκόπηση** και τον **έλεγχο των οπτικών πεδίων**. Θεραπευτικά, αν τα κολλύρια είναι ανεπαρκή, προβαίνουν σε **χειρουργική επέμβαση**.

ii. **Καταρράκτης**: εξαιτίας της **προοδευτικής θάλωσης** του φακού, δημιουργείται **δυσχέρεια στην κοντινή και μακρινή όραση (ιδιαίτερα στη βραδινή οδήγηση)** με αποτέλεσμα οι ασθενείς να οδηγούνται **εγκαίρως** στο **χειρουργείο**. Με τη μέθοδο της **φακοθρυψίας (αφαίρεση υπερήχων)** αφαιρείται ο **θολωμένος φακός** κι εμφυτεύεται «**ενδοφθάλμιος φακός**», με ποσοστό επιτυχίας περίπου **95-98%**. Στις περισσότερες περιπτώσεις η **επεξεργασία του καταρράκτη** γίνεται με **τοπική αναισθησία**.

iii. **Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια**: αφορά το **20%** των **τυφλών διεθνώς** και οφείλεται στην **προοδευτική** καταστροφή των **τριχοειδών αγγείων** του **αμφιβληστροειδούς**. Στο παραγωγικό (προχωρημένο) στάδιο μπορεί να προκληθούν αιμορραγίες στο βυθό ή **αποκόλληση αμφιβληστροειδούς**. Προληπτικά πρέπει να γίνεται **βυθασκόπηση** στους διαβητικούς τουλάχιστον **μία φορά** το χρόνο και σε αρκετές περιπτώσεις **έλεγχος** του **βυθού** με μια ειδική εξέταση, τη **φθοροαγγειογραφία**. Ανάλογα με την κατάσταση του πάσχοντος οφθαλμού, **χρησιμοποιείται Laser - φωτοπηξία** των παθολογικών αγγείων (αποσπείρωση) και **χειρουργικά** υαλοειδεκτομή.

iv. **Ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας**: στο **25-30%** των ατόμων της τρίτης ηλικίας προκαλεί **ελάττωση** ή **απώλεια** της κεντρικής όρασης. Η **ωχρά κηλίδα** είναι ανατομικά η περιοχή του **αμφιβληστροειδούς** που εμπεριέχει την κεντρική όραση. Η **βυθασκόπηση** και η **φθοροαγγειογραφία** είναι οι δύο εξετάσεις που μας βοηθούν να καθορίσουμε τη μορφή της **ωχροπάθειας**, αν δηλαδή είναι «**ξηρά**» ή «**υγρή**». Τη δεύτερη περίπτωση μπορούμε να την αντιμετωπίσουμε με «**φωτοπηξία με ακτίνες Laser**». Τα βοηθήματα χαμηλής οράσεως μπορούν να προσφέρουν κάποιο βαθμό «**οπτική βοήθεια**».

v. **Εκφυλιστικές παθήσεις του αμφιβληστροειδούς**: είναι μια ομάδα **κληρονομικών νοσημάτων** που

χαρακτηρίζονται από **προοδευτική εκφύλιση των φωτοϋποδοχέων** κι από βαθμιαία **μείωση της οπτικής οξύτητας** και των οπτικών πεδίων. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η **μελαγχρωστική αμφιβληστροειδοπάθεια**. Με τη **γονιδιακή θεραπεία** ευελπιστούμε στο εγγύς μέλλον για την επίτευξη κάποιων **ενθαρρυντικών αποτελεσμάτων**.

vi. **Αγγειακές παθήσεις αμφιβληστροειδούς**: εμφανίζονται συνήθως σε **υπερτασικούς**, σε **διαβητικούς**, σε **καπνιστές** και σε άτομα με **αιματολογικά ή καρδιοαγγειακά προβλήματα**. Κύριοι εκπρόσωποι είναι η **απόφραξη της κεντρικής αρτηρίας ή κλάδων αυτής** και η **θρόμβωση της κεντρικής φλέβας** ή **κλάδων αυτής**. Η **Laser φωτοπηξία** έχει ένδειξη στις **ισχαιμικές θρομβώσεις** του αμφιβληστροειδούς.

vii. **Αποκόλληση αμφιβληστροειδούς**: εμφανίζεται συνήθως στη **μέση ηλικία** και προκαλείται από **περιφερικές εκφυλιστικές αλλοιώσεις** που δημιουργούν **οπές ή ρωγμές**.

Η αντιμετώπιση είναι **χειρουργική** με **ικανοποιητικά αποτελέσματα** σε μεγάλο βαθμό. Άτομα υψηλού κινδύνου είναι οι **μυώπες** και οι **έχοντες βεβαρημένο κληρονομικό ιστορικό**, οι οποίοι πρέπει να **εξετάζονται** **πρωληπτικά** **κατ' έτος**.

Αρκετά συχνά προηγούνται σημεία **προειδοποιητικά**, όπως **«μυγακία» (μυιοψίες)** ή **«λάμψεις»**, «**φλας**» ή «**αστραπές**» (φωτοψίες), τα οποία συνδυάζονται συνήθως με **αποκόλληση του υαλοειδούς**. Εάν **βυθασκοπικά** εντοπιστούν **ρωγμές**, τότε **πρωληπτικά** **προβαίνουμε σε «τεριχαράκωση»** τους με **ακτίνες Laser**.

viii. **Κερατίτιδες**: προκαλούνται από **πολλά αίτια**, όπως: i) **Μολυσματικά** (μυκήτες, βακτηρίδια, απλός έρπης) ii) **κληρονομικά** (εκφυλιστικές δυστροφίες) iii) **εγκαύματα** (από οξεία ή αλκάλια). iv) **τροχαία ατυχήματα** (συνήθως τραυματίζονται και οι δύο οφθαλμοί). Εάν η **κερατίτιδα** δεν θεραπευτεί, δημιουργείται «**θόλωση**» (λεύκωμα) του κερατοειδούς που είναι **διαφανής**, κι **ανάλογα με την έκταση της προσβολής**, **μείωση της οπτικής οξύτητας**.

Η αντιμετώπιση της θόλωσης αυτής γίνεται με την «**κερατοπλαστική**», στην οποία αφαιρείται το κεντρικό τμήμα του πάσχοντος κερατοειδούς και αντικαθίσταται με ένα υγιή κερατοειδή ενός δωρητή. Σημειώνεται ότι η **μεταμόσχευση κερατοειδούς** είναι η **πρώτη** **παγκοσμίως** μεταμόσχευση ανθρώπινου ιστού (πριν ένα αιώνα περίπου) και ότι έχει το **υψηλότερο ποσοστό επιτυχίας** από όλες τις **επεμβατικές μεταμοσχεύσεων** (**20%** περίπου ποσοστό απόρριψης).

ix. **Τραύματα**: οφείλονται συνήθως σε **ατυχήματα** **εργασιακά (αλλότρια ενδοβόλβια σώματα, χημικά εγκαύματα)**, **κυνηγικά ή τροχαία**. Παixνίδι και οικιακά σκεύη προκαλούν συνήθως τα τραύματα της παιδικής ηλικίας. Η σωστή ενημέρωση και η **λήψη συστηματικών προφυλακτικών μέτρων** στους χώρους εργασίας, η **προσοχή των γονέων** και οι **ζώνες ασφαλείας** στην οδήγηση, μπορούν να **προλάβουν** περισσότερο από **το 50%** των **οφθαλμικών τραυμάτων**.

x. **Διαθλαστικές ανωμαλίες**: πολύ σημαντική είναι η **έγκαιρη διάγνωση** τους στα **παιδιά**. Απόλυτα **ενδεδειγμένος** είναι ο **πρωληπτικός έλεγχος** πριν την ηλικία των **3 ετών**, ώστε να διαπιστωθεί **ενδεχόμενη αμβλυωπία**, δηλαδή **μειωμένη όραση** στον ένα οφθαλμό από **συγγενή καταρράκτη**, **στραβισμό** ή **μεγάλη διαθλαστική ανωμαλία** (ανισομετρωπία). Η μη έγκαιρη αντιμετώπιση της **αμβλυωπίας** το αργότερο μέχρι την ηλικία των **7 ετών**, δημιουργεί **μόνιμη μείωση της οπτικής οξύτητας** και το μάτι γίνεται «**τεμπέλικό**» (αμβλυωπικό). Οι διαθλαστικές ανωμαλίες, δηλαδή η **μυωπία**, η **υπερμετρωπία**, ο **αστιγματισμός** και η **πρεσβυωπία** αντιμετωπίζονται με τη **χορήγηση γυαλιών**. Στις τρεις πρώτες περιπτώσεις η **εφαρμογή φακών** επαφής είναι **καλή λύση** (κυρίως στη μυωπία). Τρίτη επιλογή είναι η **διαθλαστική χειρουργική** με την **εφαρμογή ακτίνων Laser**, τα αποτελέσματα της οποίας είναι **πέρα από το καλό**.

ΣΠΥΡΟΣ ΙΩΑΝ. ΠΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

Επιμελητής Οφθαλμολογικής Κλινικής
424 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου

ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ Νοσ.: 249.300/1095
63-65 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Ιατ.: 827.817-820.054
Κιν.: 0977 082396

Φάεννα ... απόβλητα (φανταχτερά ... σκουπίδια)

Κλείστε την τηλεόραση!

Μ' αυτό τον τίτλο, αρχές του 2000, ξεκίνησε μια εκστρατεία για **εβδομάδα χωρίς τηλεόραση**, τότε **24-30 Απριλίου**.

Πολλοί, τότε, **χαμογέλασαν ειρωνικά**. Υπήρχε και μια **διαφήμιση** στα περιοδικά: Ένα παιδί, τίνος παιδί είναι, **δικό σας ή του...** **καναλιού!** Πόσοι έδωσαν σημασία; Γράφτηκε ένα βιβλίο με τίτλο: «**Το ναρκωτικό της τρίζας**», η τηλεόραση. Στην Καλιφόρνια της Αμερικής οι τηλεθεατές ονομάζονται «**πατάτες του καναπέ**». Οι άνθρωποι, **πλάσματα** με τα μάτια, της πατάτας, να **φυτοζωούν** πάντα, πάνω στον καναπέ!

Σύμφωνα με το **Χάξλει**, ο **Μέγας Αδερφός** δε μας «**βλέπει**». Εμείς επιλέγουμε να τον **βλέπουμε!**

Ο **επικοινωνιολόγος** **Πόστμαν** εντοπίζει στην **ηλεκτρονική οθόνη** το **θάνατο** της **πραγματικότητας**. Στο βιβλίο του «**Διασκέδαση μέχρι θανάτου**» λέει:

«Οι λαοί που **διασκεδάζουν με ασυναντότητες**, η πολιτιστική τους ζωή είναι **συνεχής ανακυκλούμενη ψυχαγωγία**,... όταν γίνονται, **μόνον ακροατήριο**, τότε ο **θάνατος** του πολιτισμού τους, είναι **σίγουρο αποτέλεσμα**».

Κλείστε την τηλεόραση!

Δεκαπέντε περίπου, **επαίοντες (ειδικοί)** **γυροφέρνουν** στα «**παράθυρα**» των **καναλιών** **αφορίζοντας** **τούτες τις μέρες** **δυο τηλεοπτικές εκπομπές**, **(φανταχτερά σκουπίδια)**. Έτσι τα **είπαμε**, οι **θεματοφύλακες** της **κοινωνίας**, **δυο - τρεις πολιτικοί** (πάντα οι ίδιοι), **άλλοι** **τόσο** **μεγαλοδικηγόροι**, **ακόμα** **μερικοί δημοσιογράφοι**, **αναλυτές** (οι ίδιοι πάντα), **ηθοποιοί**, **σχεδιαστές φωτομοντέλα**... **Πάει** **πολύ**, **είπαμε!**

Θυμάμαι, όταν **εκκλωποκισμένοι «θήθεν»** **πολιτικοί**, **κλαυθρίζαν**, **αγωνιζόμενοι** για «**ελεύθερη τηλεόραση**», όπως **την έλεγαν** **Ορίστε η «ελεύθερη τηλεόραση»**, περιφέρει το **κόρμι** με το **αγγείο** της **ηδονής** σε **πάγκους** της **λαϊκής!**

Άλλοι, **ειδικοί** κι αυτοί, **είπαμε** να **βάλουμε «πρέπει»**. σε μια **Δημοκρατία** **Ανθρώπων**, με **Α κεφαλαίο**, **δεν** **ταϊριάζουμε «πρέπει»**, ακόμα κι αν **μερικοί** **κάνουμε** **κατάχρηση** της **Δημοκρατίας!**

Δυστυχώς **υπάρχει**, τότε, **έλλειμμα** **ανθρωπιάς**.

Άλλοι **είπαμε** ότι η **τηλεόραση** είναι ο **καθρέφτης** της **κοινωνίας**. Θα **συμφωνούσα** να **έβλεπα** στους **δρόμους**, στις **πλατείες**, σε **χώρους** **δουλείας**, **συμπεριφορές**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Γράφει ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΗΤΣΙΜΑΡΗΣ

Ο κ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΗΤΣΙΜΑΡΗΣ, συνταξιούχος δάσκαλος, κάτοικος του **Δημ. Διαμερίσματος Λεπτοκαρυάς του Δήμου Τύμφης**, με μια σειρά ενημερωτικών υπομνημάτων προς τον **Υπουργό Γεωργίας, την Περιφέρεια Ηπείρου, την Τ.Ε.Δ.Κ. Ιωαννίνων** και τους **3 Δήμους του Ζαγορίου**, ζήτησε να επιληφθούν και να εκφράσουν τις απόψεις τους επί του θέματος που αφορά **"το ιδιοκτησιακό καθεστώς της αγροτικής περιουσίας Ζαγορίου"**. Το θέμα συζητήθηκε στη συνεδρίαση του **Δημ. Συμβουλίου του Δήμου Τύμφης** και έλαβε αύξοντα αριθμό **100/2001**.

ΘΕΜΑ 13

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου διάβασε το 13ο θέμα της ημερήσιας διάταξης που είναι: **"Σχετικά με ερώτηση των Δημοτικών Συμβούλων Γ. Σουκουβέλου και Αγαμέμνωνα Τσιμή για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των αγροκτημάτων στο Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς και λοιπών εν γένει Δ.Δ. του Δήμου μας"** εξήγησε από τους υποβάλλοντες την ερώτηση Συμβούλους κ.κ. Γ. Σουκουβέλο και Α. Τσιμή αν έχουν να προσθέσουν κάτι πέραν από τα αναγραφόμενα στην ερώτησή τους και των συνοδευόντων αυτήν εγγράφων. Λαβών το λόγο ο κ. Σουκουβέλος ζήτησε από τον πρόεδρο του Δ.Σ. να δοθεί ο λόγος στον κ. Φίλιππο Μητσιμάρη να αναπτύξει το όλο θέμα. Πράγματι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. έδωσε τον λόγο στον κ. Φίλιππο Μητσιμάρη και του ζήτησε εν συντομία μεν αλλά με σαφήνεια και πληρότητα να εισηγηθεί το θέμα.

Λαβών το λόγο ο κ. Μητσιμάρης είπε τα παρακάτω: Μετά την απελευθέρωση της ευρύτερης περιοχής των Ιωαννίνων (1913) στην οποία περιλαμβάνεται και το Ζαγόρι, το Ελληνικό κράτος με τον Ν.147/1914 αρ. 2 παρ. 4 διατήρησε σε ισχύ τις διατάξεις του αρ. 34 του Οθωμανικού Νόμου "περί γαιών" της 7 Ραμαζάν 1274 (1856), του οποίου οι διατάξεις ρυθμίζουν υπό του Οθωμανικού κράτους, την παραχώρησή τους από το κράτος σε ιδιώτες γίνεται με τη χορήγηση τίτλων (ταπίων) δια των οποίων τους παρέχεται όχι κυριότητα, αλλά διηνεκής εξουσίαση. Ως γνωστόν το Οθωμανικό κράτος ήταν φεουδαρχικό, ανελεύθερο, δεσποτικό, κατακτητικό, χωρίς ανθρώπινα δικαιώματα και με τον τρόπο αυτό αντιμετώπιζε και τους υπηκόους του. Διατηρώντας αυτό το νομικό καθεστώς το Ελληνικό κράτος στις "Νέες χώρες" αδικήσε και αδικεί τους κατοίκους αυτών των περιοχών και τους διαχωρίζει από τις υπόλοιπες περιοχές του, που απελευθερώθηκαν γρηγορότερα, αν και εκείνες υπήρξαν περιοχές του Οθωμανικού κράτους και πρέπει να αντιμετωπίζονται με το ίδιο νομικό καθεστώς. Επίσης το Ελληνικό κράτος στην περίπτωση αυτή αγνοεί το ιδιαίτερο ιδιοκτησιακό καθεστώς (προνόμια) του Ζαγορίου έτσι στερεί τους κατοίκους του από τις ιδιοκτησίες τους, που κληρονόμησαν από τους Τούρκους υπηκόους προγόνους τους, και οι οποίοι πληρώναν φόρους ιδιοκτησίας στους Τούρκους κατακτητές.

Αξιοπρόσεκτη επίσης είναι και η υιοθέτηση των άρθρων 1248 και 1674 του Οθωμανικού Α.Κ. και του αρ. 3 του Τούρκικου Νόμου "περί γαιών", σύμφωνα με τα οποία δεν αναγνωρίζεται ο θεσμός της χρηρικτικής. Πρέπει να λεχθεί εισέτι ότι δεν αποκτά δικαίωμα ιδιοκτησίας όποιος εξουσιάζει και καλλιεργήσει δημόσιες γαίες επί δέκα (10) χρόνια άνευ αμφισβήτησής και στη συνέχεια εγκαταλείψει αυτές, γιατί απαιτείται συνάμα και η καλλιέργειά τους. Εν ολίγοις το Ελληνικό Δημόσιο, ως διάδοχο του Οθωμανικού κράτους (έτσι αναφέρεται στη νομοθεσία), έχει υιοθετήσει και έχει θεσπίσει μονομερώς νόμους, που δεν δίνουν καμία ελπίδα δικαίωσης και διεκδίκησης των ιδιοκτησιών από τους συντοπίτες μας, καθόσον βασικό στοιχείο στην αγωγή κυριότητας κατ' αυτού απαιτείται "τα-

πίον". Με δεδομένο ότι η Λεπτοκαρυά Ζαγορίου πυρπολήθηκε από τους κατακτητές Τούρκους το 1912 και από τους Γερμανούς το 1943 τα έγγραφα στοιχεία που είχαν οι κάτοικοι της για τις δασοληψίες τους με το Τούρκικο δημόσιο καταστράφηκαν, με αποτέλεσμα να κατατάσσονται σε φανερά μειονεκτική θέση σε πιθανή αντιδικία με το Ελληνικό δημόσιο.

Το Γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την αναδάσωση όλων των κτημάτων λόγω εγκατάλειψης εξ αιτίας των πολέμων, της μετανάστευσης και αλλαγής των γενικών συνθηκών διαβίωσης επιδρά πάλι αρνητικά στα δικαιώματα ιδιοκτησίας των κατοίκων, αφού όλα τα δασωμένα θεωρούνται ιδιοκτησία του κράτους και το Ελληνικό Δημόσιο, δια της δασικής υπηρεσίας ασκεί ασφυκτικούς ελέγχους επί αυτών.

Από το 1960 και μετά αρκετοί συντοπίτες μας προσέφυγαν στα Ειρηνοδικεία και πέτυχαν την αναγνώριση "προσωρινής νομής" σε δασοτεμάχια, που βρίσκονται υπό Κοινοτικό έλεγχο, πλην όμως πολλοί έχουν αμφισβητηθεί από τις δασικές υπηρεσίες με το σκεπτικό ότι στις Κοινότητες τα δάση έχουν δοθεί από το κράτος όχι ως κυριότητα αλλά για χρήση. Στα υπό κρατικό έλεγχο δάση, γιατί στη Λεπτοκαρυά έγινε αυθαίρετος διαχωρισμός της όλης κοινοτικής έκτασης των 30.000 στρ. που κατείχε από την απελευθέρωση του 1913, σε κοινοτικό και δημόσιο δάσος Λεπτοκαρυάς η ενέργεια αντιδικίας με το Δημόσιο είναι αδιανόητη, γιατί απαιτεί μακροχρόνιους, πολυδάπανους και με μηδενική πιθανότητα επιτυχίας δικαστικούς αγώνες λόγω των νόμων του Οθωμανικού κράτους που τέθηκαν σε ισχύ και που προαναφέρθηκαν. Με το Ν.1734/87 αρ. 14 έγινε μια προσπάθεια από το κράτος να δικαιωθούν οι συμπολίτες μας, αναγνωρίζοντας όμως μόνο δασωμένους μετά το 1940 αγρούς και όχι άλλες ιδιοκτησίες τους που διασωθήκαν (βοσκοτόπια και κλαδοτόπια).

Στον νόμο αυτόν δεν δόθηκε ευρεία δημοσιότητα με αποτέλεσμα πολλοί ενδιαφερόμενοι δεν πρόλαβαν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να αδικηθούν, καθόσον ο Νόμος αυτός είχε προθεσμία. Επειδή αυτή η κατάσταση αδικεί κατάφωρα τους συμπολίτες μας, στερώντας τους τα προγονικά κτήματα και επιειδή τώρα πλέον η Ελλάδα αποτελεί μέλος της Ε.Ε. κα: δεν επιτρέπεται να έχει σε ισχύ μονομερείς νόμους σουλτανικής προελεύσεως.

Ζητάμε:

1. άμεση κατάργηση των νόμων του Οθωμανικού κράτους, που υιοθετήθηκαν από το Ελληνικό κράτος, καθόσον είναι νόμοι καταπιεστικού και ανελεύθερου καθεστώτος.

2. Ειδική ρύθμιση για τις Κοινότητες που έχουν υποστεί αλλεπάλληλες καταστροφές και ολοκαυτώματα σε πολέμους λόγω εθνικής δράσης των κατοίκων τους το 1912 και το 1943 χωρίς να αποζημιωθούν για τις καταστροφές αυτές.

3. Να καταργηθεί ο διαχωρισμός των δασών σε Κοινοτικά και Δημόσια, καθόσον έγιναν με μονομερείς αποφάσεις του κράτους και μάλιστα σε καιρό δικτατορικού καθεστώτος (1969) όπου ελάχιστα ήταν μέτρα αντίδρασης.

4. Την βελτιωμένη επαναφορά του Ν.1734/87 σε συνεχή ισχύ και όχι όπως εφαρμόστηκε (με προθεσμίες και χωρίς ευρεία δημοσιότητα), περιλαμβανοντας αυτή τη φορά όχι μόνο τους δασωθέντες αγρούς, αλλά και τα άλλα κτήματα (βοσκοτόπια κλπ).

5. Να ξεκαθαριστεί το γρηγορότερο το ιδιοκτησιακό καθεστώς διότι οι πολίτες κληροδοτούν την αγροτική περιουσία τους στα παιδιά τους, νομιζοντας ότι τους ανή-

κει, πληρώνουν στο κράτος (Υπουργείο Οικονομικών) για κτήματα που αργότερα κατά τη σύνταξη του κτηματολογίου το ίδιο θα τα αμφισβητήσει και θα τα κερδίσει αβουρα από τους κατοίκους τους.

6. Να καταργηθεί ο διαχωρισμός της Ελλάδας σε "Νέες Χώρες" και υπόλοιπη Ελλάδα (παλιά) και να εφαρμόσει και σε μας το ίδιο νομικό καθεστώς, που επέτρεπε να οικοπεδοποιηθούν κάμπιο, βουνά, ραχούλες και παραθαλάσσια, τα οποία ΟΥΔΕΠΟΤΕ υπήρξαν καλλιεργήσιμα εδάφη ή και αν ήταν αρκετά από αυτά έπρεπε να ΕΠΙΣΤΡΑΦΟΥΝ στο κράτος, σύμφωνα με τους νόμους του σουλτάνου που υιοθετήθηκαν, καθόσον οι κάτοικοι τους δεν είχαν κυριότητα. (Αυτό το καθεστώς ισχύει σε μας).

7. Ο Δήμος Τύμφης να συνεργαστεί με τους άλλους Δήμους του Ζαγορίου, με τους ΟΤΑ του Νομού Ιωαννίνων και των "Νέων Χωρών", αποστέλλοντας υπομνήματα στους αρμόδιους και δίνοντας ευρεία δημοσιότητα, προκειμένου να δικαιωθούν οι κάτοικοι των περιοχών μας.

Μετά το πέρας της εισήγησής του κ. Φ. Μητσιμάρη ο πρόεδρος του Δ.Σ. έδωσε το λόγο στον κ. Δημαρχο, ο οποίος είπε τα εξής: Νομίζω ότι το σχέδιο δράσης του Δήμου για το όλο θέμα είναι να μεριμνήσουμε όπως όλα τα Δημόσια δάση περιέλθουν στο Δήμο, ο οποίος θα εξετάσει μεμονωμένα κάθε μία περίπτωση που ήταν ιδιωτική περιουσία και περιήλθε στο Δημόσιο και θα την δώσει στους διεκδικούντες αυτήν ιδιοκτήτες βλέποντας με ευμείνεια και κατανόηση το όλο θέμα που θεωρούμε δικαιο. Στη συνέχεια ο λόγος δίδεται στον Δημοτικό Σύμβουλο κ. Απόστολο Ντιναλέξη που λέγει τα εξής: Τα αγροκτήματα τα οποία περιήλθαν στο Δημόσιο είναι δύο κατηγοριών.

1ον. Αυτά που ανέκαθεν ήταν δάση δρυός, που τα ονομάζαν οι κάτοικοι κλαδερά και τα οποία ελάμβαναν καυσόξυλα για τις ατομικές ανάγκες και κλαρί για τα ζώα τους και για τα οποία η διεκδίκηση γίνεται δια της δικαστικής οδού.

2ον. Αυτά που ήταν αγροί και καλλιεργούνταν μέχρι τον Β' παγκόσμιο πόλεμο και ορισμένοι αναγνώρισαν την ιδιοκτησία τους με σχετική διάταξη του νόμου περί βοσκοτόπων που ίσχυσε για πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Νομίζω ότι πρέπει να μεριμνήσουμε να επανέλθει και πάλι η ισχύς της διάταξης για τους ασαφασωθέντες αγρούς.

Μετά ταύτα ο κ. Φ. Μητσιμάρης ζήτησε όπως μη ληφθεί σήμερα απόφαση αλλά μελλοντικά για να εναρμονιστεί με τις όμοιες αποφάσεις των όμορων Δήμων του Ανατολικού Ζαγορίου και του Κεντρικού Ζαγορίου που έχουν το ίδιο πρόβλημα.

Μετά από ευρεία διαλογική συζήτηση ομόφωνα

Αποφασίζεται

1ον. Αναγνωρίζει το αίτημα των κατοίκων του Δήμου μας για αναγνώριση της ιδιοκτησίας τους στα αγροκτήματα που περιήλθαν στο Δημόσιο ως δικαιο.

2ον. Να μη προβεί επί του παρόντος σε καμία ενέργεια, αλλά μελλοντικά μετά τις αποφάσεις για το ίδιο θέμα των όμορων Δήμων ανατολικού και Κεντρικού Ζαγορίου να εναρμονιστεί τις ενέργειές του με αυτές των όμορων Δήμων.

ΠΕΡΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ

Γράφει ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

Η λέξη **αποκάλυψη** μπορεί να δεχθεί διάφορες ερμηνείες. Η πιο διαδεδομένη είναι η του **Ιωάννου του Ευαγγελιστή ή Θεολόγου**. Η λιγότερο διαδεδομένη είναι η του εκάστοτε **πολιτικού ή και δημοσιογράφου**. Του μεν **πολιτικού** γιατί τα αίτια της **αποκαλύψεως** συνίστανται στη διαβολή ή και την αληθινή σκοπιμότητα του αντιπάλου του, του δε **δημοσιογράφου** για την ανάδειξη και καθέρωση του ονόματός του στο χώρο που εργάζεται και δημιουργεί.

Και ενώ ο **Ιωάννης** μιλάει για τη **ΘΕΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ** σε μια εποχή χωρίς **κρυφές κάμερες** και **μικρόφωνα** και χωρίς το λεγόμενο **πλουραρισμό** της ενημέρωσης, οι **πολιτικοί** και οι **δημοσιογράφοι** έχουν προσδώσει στη λέξη **αποκάλυψη** εντελώς διαφορετική σημασία. Καταρχήν ο **πολιτικός** που κάνει μία ή περισσότερες αποκάλυψεις δεν τις κάνει **"για την ψυχή της μάνας του"**, αλλά είτε γιατί πιστεύει πως έφτασε το πλήρωμα του χρόνου για να ξεπροστιάσει τους **πολιτικούς του αντιπάλους**, είτε γιατί έχει και ο ίδιος **"λερωμένη τη φωλιά του"** και φοβούμενος μην πάει τον ίδιο η μπάλα στις επόμενες εκλογές, παρ'ότι τον **τιμητή των πάντων**. Από την άλλη μεριά ο **δημοσιογράφος** δεν μπορεί να μιλά για **αποκάλυψεις** όταν δεν λειτουργεί αυτόνομα και ανεξάρτητα. Αποδώστε **"τα του Καίσαρος"** λέει η γνωστή ρήση και εγώ θα θέσω κάποια απλά ερωτήματα, πρώτα στους **πολιτικούς** και έπειτα στους **δημοσιογράφους**. Πρέπει να τονίσω ότι δεν παίρνω το μέρος κανενός **πολιτικού** και κανενός **δημοσιογράφου** παρά μόνο της αλήθειας.

1. Γιατί επί **επαισχυντής χούφτας**, όπως λέει πολλοί, η Ελλάδα δεν κρύωσαγε ούτε **1 δραχμή**;
2. Γιατί οι **συνταξιούχοι** βυθίζονται συνέχεια στο τέλμα με συντάξεις πέννας και οι μισθωτοί με τους πενήκτους μισθούς στην ανέχεια του **BAR** και του **BIG BROTHER**;
3. Γιατί οι **Βουλευτές** αυξάνουν τους μισθούς τους με γελοίες δικαιολογίες και με ποιο δικαίωμα βολέουν τους δικούς τους ανθρώπους;

4. Με ποιο δικαίωμα οι εκάστοτε **Υπουργοί** τοποθετούν ανδρώες **διοικητές οργανισμών** μόνο και μόνο επειδή είναι του κόμματός;
5. Με ποιο δικαίωμα γέμισαν την Ελλάδα **λαθρομετανάστες**; Και εδώ θέλω να κάνω μια διευκρίνιση: δέχομαι τον κάθε ξένο που επιθυμεί να έρθει, να εργαστεί και να ζήσει τίμια στη

χώρα μου. Δεν δέχομαι όμως τον **σωματέμπορο**, τον **έμπορο Ναρκωτικών** και άλλους παρόμοιους, που μπορούν να μας κουβαλήσουν αρρώστιες ξεχασμένες εδώ και πολλά χρόνια.

6. Που πήγε το **φιλότιμο**, η **ντομπροσύνη** και η **ανδρεία** του **"Ελληνα πολιτικού"**; Μια γέφυρα έπεσε σε μια πόλη της **Ιβρικής Χερσονήσου** και αμέσως ο αρμόδιος **Υπουργός** υπέβαλε την παραίτησή του. Εδώ πεθαίνουν παιδιά και ξεκληρίζονται οικογένειες, είτε από τα ναρκωτικά, είτε από το χρηματιστήριο, χάνεται η **θρησκευτική** και **εθνική υπόσταση** των **Ελλήνων** και όμως τα καζίνο, οι **λέσχες** και τα πάσης φύσεως **κρατικά στοιχήματα** καλά κρατούν.

7. Η χώρα ξεπουλιέται από τους διάφορους **τυχαρίτσους πολιτικάντηδες** και εμείς περιμένουμε να διοργανώσουν οι **Ολυμπιακοί αγώνες**. Μα ποιούς αγώνες να διοργανώσουν με όταν τίποτα δεν είναι έτοιμο; Και γιατί να μιλάμε για **Ολυμπιάδα** όταν η λέξη έχει χάσει τη σημασία της και κανονικά θα πρέπει να λέγεται **Εμποριάδα**. Η μήπως έχω άδικο;

8. Γιατί να μη γίνει η **δραχμή** το ενιαίο νόμισμα της Ευρώπης; αφού ιστορικά είναι το αρχαιότερο της γηραιάς Ηπείρου;

9. Γιατί να μη γίνει η **Ελληνική γλώσσα** κοινή γλώσσα της **Ε.Ε.**; Όταν είναι κατά κοινή ομολογία η **μητέρα** των περισσότερων ευρωπαϊκών γλωσσών και τη στιγμή που οι μεγαλύτερες εταιρείες πληροφορικής **IBM, MICROSOFT** κ.λ.π. προσλαμβάνουν άριστους χειριστές της **αρχαίας ελληνικής** γλώσσας αφού οι υπολογιστές καταλαβαίνουν μόνο την ελληνική.

10. Γιατί δεν υπάρχει **πλουραρισμός** στα **Μ.Μ.Ε.** τηλεόραση και ραδιοφωνο;

11. Που είναι η **παιδεία**, η **υγεία**, η **δημόσια ασφάλεια**, η **αξιοκρατία** και με ποιο δικαίωμα κύριοι επανεκλέγεστε μαζί με γιους και θυγατέρες και λοιπούς παρατρεχέμενους, όταν αυτά γίνονται μόνο σε ολοκληρωτικά καθεστώτα και πουθενά στις χώρες της **Ε.Ε.** για πάνω από δύο φορές;

Αυτά για τους **πολιτικούς**. Για τους **δημοσιογράφους** θα θέσω τρία ερωτήματα:

1. Πώς τολμάτε να θέτετε τον εαυτό σας στην υπηρεσία όπως λέτε της **πληροφόρησης του κόσμου** όταν οι περισσότεροι από εσάς συνεργάζεστε με **πολιτικούς** και **επιχειρηματίες** αμφιβόλου διαδρομής και υπόστασης;

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

"Οι υπερβολές προσδιορίζουν...την πραγματικότητα, αν δεν είναι.. υπερβολές!"

ΕΛΛΑΣΤΗΝ ΠΑΡΕΑ ΜΑΣ

Έλα Ιούλιο στο **Ηλιοχώρι - Λάιστα** και **Βρυσσώρι** και ασ γυρέψεις... **πανωφόρι!**
Και τον **Αύγουστο** αν θα κάτσεις, πάλι θα δροσο - περάσεις.

Μα κι αν στον **κάμπο σου θα.. αράξεις**, απ' τις ζέστες θα **πλαντάξεις!**

Και **Σεπτέμβρη** ως το **Νοέμβρη** το γλυκό καιρό αν γυρεύεις... όποιος θέλει εκεί να σ' εύρει.
Τον **Ιούνιο** και τον **Μάη** - στην **Αθήνα** πες το.. **μπά!** κι όλα περάσα στο... **ντούκου!**
τη λαλιά άκου εδώ του.. **κούκου!**

Στην **Αθήνα** ζεις; **Αλιά!** Στο **Ζαγόρι**; **Πασχαλιά!**
Στο **Ζαγόρι** **Πασχαλιά!**; Τα περνάς πολύ **ΛΑΜΠΑ!**

Θαρθείς φέτος στα **Ζαγόρια**, που... ξεπετάξεις τα **εγγόνια** για γυρεύεις... **περιθώρια**, να τρανέψεις τα.. **προσγγόνια;**

Έλα σ' όμορφο **Ζαγόρι**, τώρα που μέινате μόνοι σαν παντρεύατε την κόρη - πριν ναρθεί το όμορφο **αγγόνι!**

Έλα στα **ψηλά βουνά** μη σε τρώει πια η **ξενιτιά** και τη νιότη σου θα βρεις - για να τη **γλυκοχαρείς!**
Στα **Ζαγόρια** το **χειμώνα**, δεν θα βρεις... **παγοκαλώνα** μα θα βρεις **ζεστό ξενώνα** και θα χαίρεσαι για **χρόνια** αναμνέοντας τα... **χιόνια!**

Στα πανέμορφα **Ζαγόρια** σαν τα περπατήσεις όλα δεν θα σου απομείνεις σόλα αφού κιόθε **θανικρούσεις**, θέλεις να το περπατήσεις - να το **φτάσεις** να το **αγγίσεις** - να το **πιάσεις**, να το **ζήσεις** - να το **γλυκοτραγουδήσεις** - και κει να... **ξαναγυρίσεις!**

Με μια βόλτα στα **Ζαγόρια** - θα σας φύγει η **στενοχώρια** θα σας πάρει η **ωραία χαρά** - σας το λέω με **σιγουριά** - Κι αν περάσετε δύο βόλτες -

δεν θα σας κρατούν πια σε... πόρτες.

Θα ψηθείς στο **Καμποχώρι** - για θανάβεις στο **Ηλιοχώρι - Λάιστα** και **Βρυσσώρι**;

Με το στόμα ορθάνοιχτο, θα δεις **γυφτόκαμπο** του **Σαρακατσάνου** η **ΣΤΑΝΗ** - σε μεράκια θα σε βάνει - και θα μπεις στο **μαγαζί** - για να πεις **γλυκό κρασί** - με **ροδοψημένο αρνί** και **κυνήγι** από.. **κατρί!**

Θα χορέψεις, θα πηδήσεις και θα **γλυκοτραγουδήσεις** - νάχεις για να **μολογήσεις** - πόσα χρόνια πια θα.. **ζήσεις!** **Με τις υγιές σας!**

Έλα πια μην το **αμελείς** - μην παίζεις για... **αφελής**, **Έλα στην παρέα μας**. Ζήσε αν θες την... **τόελα** μας - με τα πολλά **ωραία** μας - έστω και τα **ΑΚΡΑΙΑ** μας!

Στο **Ηλιοχώρι**, στου **ΜΠΑΛΑ** - πίνεις, τρως πολύ **καλά**, με μια **ωραία συντροφιά** - τα **κυνήγια**, τα **ψητά** και περνάς πολύ όμορφα, και γλεντάς μ' όζω **καρδιά!** **Με τις υγιές σας!**

Στο όμορφο το **Βρυσσώρι** - πάρε **μάνα**, **γιο** και **κόρη** Στου **Βαγγέλη** του **Σιαμπήρη**, πάνε **πιες κανά ποτήρι** για να κάνεις **χαζευτήρι** - με τα **νιάτα** που περνούν **χαιρετάς**, σε **χαιρετούν**, τους **μιλάς** και σου **μιλούν** τους **κερνάς** και σε **κερνούν**.

Κι η **ωραία κληματαριά** - πούχει **φύλλα δροσερά** μοιάζει με **ζεστή αγκαλιά**, απ' την πρώτη.. **ποτηριά!** **Με τις υγιές σας!**

Και στη **Λάιστα** αν θα βρεις, πάλι θα **γλυκοχαρείς**. Μπεις σ' **ωραίο μαγαζί** - να τα **πιείτε** όλοι **μαζί!** Φτερωμένοι και **πεςοί**. Για να **ζήσετε** το **χδες** στο **παλιό καλό προχθές!** **Με τις υγιές σας!**

Στα **πανύψηλα βουνά** - φέρνετε και τα **παιδιά**, για να **ιδούν** τις **ομορφίες** - που **χαίρασατε** σεις. Χθες στο **παλιό παρὰ προχθές**

ΑΘΗΝΑ, Τετάρτη 9.1.2002

2. Για πιο λόγο κύριε **Τριανταφυλλόπουλε** (τυχαίο το παράδειγμα) όταν αναφερθήκατε στα **αυθαίρετα** δεν είπατε τίποτα για τη **βίλα** του **ραδιοφωνικού αφεντικού** σας **στην Ερμιόνη** ή για τη **βίλα** του **ηλεκτροπτικού** σας **αφεντικού**. Πέραν τούτου τα **ελακρινή** μου **συγχαρητήρια** για τον αγώνα που κάνετε για τον **παράνομο τόξο**, τα **παράνομα στοιχήματα** και του **επιτόρκους Βουλευτές**. Πάντως γεγονός είναι ότι πολλοί **δημοσιογράφοι** από τη μια μεριά εμφανίζονται ως **εκδικητές** και **σημαιοφόροι** της **κάθαρσης** ενώ από την άλλη είναι υποχείρια του κάθε **διαπλεκόμενου επιχειρηματία** με την εκάστοτε **πολιτική εξουσία**.

3. Πότε θα μάθετε ότι **δημοσιογραφία** σημαίνει κυριολεκτικά **γράφω δημόσια την αλήθεια** χωρίς **υπεκφυγές**, **σάλας** και **ακαταλαβίστικα** για τον περισσότερο κόσμο **τερτίπια** και **λόγια εντυπωσιασμού**;

Αυτά λοιπόν για τους **πολιτικούς** και τους **δημοσιογράφους**. Όταν λοιπόν κάποιος από αυτούς χρησιμοποιεί τη λέξη **αποκάλυψη** θα πρέπει να προσέχει το δικό του **παρελθόν** και την **υπόστασή** του, γιατί όλοι είμαστε **υπόλογοι** είτε απέναντι στον κόσμο είτε απέναντι στον εαυτό μας. Και όπως είπε ο **ΦΩ. ΚΥΛΙΑΔΗΣ** **"Μηδενί δική δικαστής πριν αμφοίν μύθον ακούσας"**. Και αυτό ισχύει για όλους μας όσοι βεβαίως δεν ασχολούμαστε με την **πολιτική** και τη **δημοσιογραφία**, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ακόμη κάποιοι **έντιμοι πολιτικοί** και **δημοσιογράφοι**.

Κλείνοντας την περί **"αποκαλύψεως"** αναφορά μου θέλω να κάνω στους **ιθύνοντες** τρεις ακόμη ερωτήσεις:

1. Πότε θα μπει η **"αγωγή του οδηγού"** στα σχολεία όπως υπάρχει εδώ και χρόνια στις χώρες της **Ευρώπης**;

2. Πότε θα γίνουν επιτέλους **αυστοί οι ελληνικοί αυτοκινητόδρομοι** (κάτι που σε μένα θυμίζει σύστημα **ανέκδοτο**)

3. Πότε θα μάθει ο **"Ελληνας οδηγός"** (άλλο **ανέκδοτο**) ότι ακόμη και οι καλύτεροι **οδηγοί** της **Ε1 και Ε3**, όπως και των **ΡΑΛΥ** (με αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες) στο δρόμο **πηγαίνουν** σαν την **Παναγία**; Δίνω ο ίδιος την απάντηση, με την **αδελή** σας: Ποτέ όσο θα πιστεύει ο καθένας ότι είναι ο **τέλειος οδηγός** και θέλει να **αποκαλύπτεται** στους άλλους ως άλλος **"Νίκι Λάουντα"**.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΙΔΩ ΤΗ ΖΗΣΗ ΜΟΥ

Πάλε το δρόμο, ελπίζοντας, πήρα για να σε βρω **χαρά μου, άπιστο πτερό** μεσ' σ' άπειρα του... **Ονείρου!**

Να **αναγαλίσσει** μου η **καρδιά** κι όμορφα να χαρώ σαν μια... **κουκιά λάμπρυσσε** μεσ' στο **Όραμα** του... **Ατείρου!**

♦ ♦ ♦
Πάλε τη **στράτα διάλεξα** με την **ψυχή** **ελαφριά** σαν ν' άπαιρνα κάποιο... **λαχνό βέβαιο** πώς... **θα κερδίσω!**

Αλώβητος πως θα διαβώ απ' την... **κοσμοχαλασία** κι απέ στην πρώτη νιότη μου πως θα... **ξαναγυρίσω!**

♦ ♦ ♦
Πάλε τη **μοίρα** μου **έσπρωξα** για να.. **λευτερωθώ** μα... **ξαναποσκαλώθηκαν** από μια άλλη **Πλάνα**.. **Μοίρα!**

Ορθώθηκα, **ξανάπεσα**, **πάλε** να **σηκωθώ** για να μην δω τη **ζήση** μου πως είναι **άδεια** και **στείρα!**

ΑΘΗΝΑ, Δευτέρα 19.10.1988

ΑΝ ΞΕΜΕΙΝΑ

Και **ψάχνω**, **ψάχνω** να βρω **σημάδι** στον **ουρανό**, στη **γη**, στον **ωκεανό!** Τρίζε στα **δόντια** μου **ένα... παζμιάδι** μαζί του θα **τρυγήσω** το... **κανό!**

♦ ♦ ♦
Διώνω **ένα σύννεφο** κι έρχεται με... **άλλο** - **ρευστή** **χλωμάδα** **νάγινε** η **ζωή**; Τον **πόθο** μου **κοιμίζω** το **Μεγάλο** μα **απρόσκλητο** είναι η **θύμησις**.. **βιολιά!**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΣΟΦΙΑ ΑΘ. ΒΑΚΑΡΟΥ
1929-2001

Την Τετάρτη 26 Δεκεμβρίου 2001 απεβίωσε στα Τρίκαλα Ημαθίας η ΣΟΦΙΑ ΑΘ. ΒΑΚΑΡΟΥ σε ηλικία 72 ετών. Η ΣΟΦΙΑ γεννήθηκε στα Τρίκαλα το 1929 και ήταν κόρη του Γεωργίου και της Λεμονιάς Σωτηράκη. Στις 12 Οκτωβρίου 1952 παντρεύτηκε το συγχωριανό μας ΑΘΑΝΑΣΙΟ Γ. ΒΑΚΑΡΟ και από τότε έμειναν μόνιμα εγκατεστημένοι στα Τρίκαλα.

Η ΣΟΦΙΑ και ο ΑΘΑΝΑΣΗΣ απέκτησαν τρία παιδιά τα οποία ανέθρεψαν, μεγάλωσαν και αποκατέστησαν με σιτοργή, αγάπη και φροντίδα: Τη ΜΑΡΙΑ παντρεμένη με τον Κώστα Τζούρτζια, τη ΓΕΩΡΓΙΑ παντρεμένη με τον Παναγιώτη Κουτσόπακη και το ΓΙΩΡΓΟ παντρεμένο με την Τερέζα Παπαδάκη. Ευτύχησαν να καμαρώσουν 6 εγγόνια, την Ευφροσύνη και το Νικόλαο από την κόρη τους Μαρία, το Γιώργο και την Ελένη από την κόρη τους Γεωργία και τη Σοφία και το Θανάση από το γιο τους Γιώργο.

Η ΣΟΦΙΑ και ο ΑΘΑΝΑΣΗΣ ήταν ένα αγαπημένο ζευγάρι με

ευρύτερη αναγνώριση και εκτίμηση στις τοπικές κοινωνίες των Τρικάλων και του Βρυσσχωρίου. Τα τελευταία χρόνια, παρά τα σοβαρά προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε η ΣΟΦΙΑ, περνούσαν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στο Βρυσσχωρί, απολαμβάνοντας τη ζεστασιά του νεκτιστού σπιτιού τους και την άμεση και φιλική επικοινωνία με τους κατοίκους του χωριού. Το σπίτι τους στο Βρυσσχωρί ήταν πάντα ανοικτό και φιλόξενο και ασφαλώς η ψυχή της ψηλά από τον ουρανό θα αγάλλεται αν φτερουγίζει πάνω από το βρυσσχωρίτικο τοπίο που η ΣΟΦΙΑ ελκρινά αγάπησε και εκτίμησε. Την Τσουκαρόσια, που αντικρύζε από την αυλή του σπιτιού της, μόνο από τον ουρανό μπορεί τώρα να την απολαμβάνει.

Η ΣΟΦΙΑ ήταν ευαίσθητη, καλόβουλη και καλοπροαίρετη γυναίκα και ξεχώριζε για την απλότητα, την ευγένεια, την εντιμότητα και την καλοσύνη. Άφησε μνήμη ενάρετης και αξιόλογης γυναίκας, πιστής και αφοσιωμένης συζύγου, τρυφερής και στοργικής μητέρας, αξιόπαιστης και σεβαστής γιαγιάς. Θα τη θυμόμαστε πάντα για τον ειλικρινή και αυθόρμητο χαρακτήρα, τα ψυχικά της χαρίσματα και ιδιαίτερα για τα φιλικά και φιλόξενα αισθήματα.

Η κηδεία της έγινε την Πέμπτη 27 Δεκεμβρίου στα Τρίκαλα Ημαθίας παρουσία συγγενών, γνωστών και φίλων της οικογένειας, της τοπικής κοινωνίας των Τρικάλων και της Βρυσσχωρίτικης παροικίας του Νομού Ημαθίας. Την ίδια ώρα η καμπάνα του Αγίου Χαράλαμπος στο Βρυσσχωρί χτύπησε πένθιμα, ως ύστατος χαιρετισμός στην αξέχαστη ΣΟΦΙΑ.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή εκφράζουν στο σύζυγο, τα παιδιά, τα εγγόνια και τους λοιπούς συγγενείς θερμά συλλυπητήρια και εύχονται να είναι ελαφρύ το χέρι των Τρικάλων που την σκέπασε.

Ας μείνει αιωνία η μνήμη της!

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ
1925-2002

Στις 11-1-2002, άλλος ένας συγχωριανός μας, ο ΚΩΣΤΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ, έφυγε για το ουράνιο ταξίδι. Ο ΚΩΣΤΑΣ γεννήθηκε το 1925 στο Μεγάλο Μοναστήρι της Λάρισας και ήταν γιος του Χρήστου Ζουμπούλη και της Δέσπης Παπαλιώρη. Μεγάλωσε στο Βρυσσχωρί και τελείωσε το Γυμνάσιο στα Γιάννενα. Υπήρξε στην στρατιωτική του θητεία ως έφεδρος Ανθυπολοχαγός. Αργότερα εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και ασχολήθηκε με μεγάλη επιτυχία με τον κλάδο των «Γενικών Ασφαλείων».

Το 1959 παντρεύτηκε την ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΡΓΥΡΟΥΛΗ από τη Λάρισα μια γυναίκα με ήθος, αρχές, διακριτική ευγένεια και καλοσύνη που στάθηκε δίπλα του πιστή σύντροφος και υποδειγματική μητέρα. Απέκτησαν δύο παιδιά το ΧΡΗΣΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΓΙΑΝΝΗ τα οποία μεγάλωσαν με μεγάλη επιμέλεια και φροντίδα και ευτύχησαν να τα καμαρώσουν καταξιωμένους και διακεκριμένους επιστήμονες. Ο ΧΡΗΣΤΟΣ είναι καθηγητής Ιατρικής στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου στην

Έδρα Δερματολογίας - Αφροδισιολογίας και είναι παντρεμένος με τη ΓΚΟΥΝΤΟΥΛΑ ΜΠΑΓΙΕΡ. Διδάκτορα της Νομικής και Ανάπτυξη Δικαστικό στο Βερολίνο. Ο ΓΙΑΝΝΗΣ, δικηγόρος στην Αθήνα, ασχολείται παράλληλα με τις Γενικές Ασφαλείες. Ευτύχησε να καμαρώσει δύο εγγεγονά από το γιο του ΧΡΗΣΤΟ.

Ο ΚΩΣΤΑΣ ήταν ένας καλός πατριώτης που αγαπούσε ιδιαίτερα το χωριό. Με τη σύζυγό του ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ανακινούσαν πλήρως το πατρικό τους σπίτι και τη δική τους αγάπη τη μετέδωσαν και στα παιδιά τους. Ήταν ήμερος, έντιμος σοβαρός και ειλικρινής, ξεχώριζε για το ήθος, την ευγένεια και την καλοσύνη και πίστευε σε αρχές, αξίες και ιδανικά. Το Βρυσσχωρί και οι απανταχού Βρυσσχωριώτες θα θυμούνται πάντα τη σεμνή και ευγενική μορφή του.

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ δε διαφήμιζε ποτέ όσα σε όλη του τη ζωή προσέφερε. Ίσως γιατί ο άνθρωπος που αληθινά αξίζει είναι αυτός που προσφέρει, γνωρίζοντας ότι ποτέ δεν θα γίνει γνωστή η προσφορά του. Επιθυμία της οικογένειάς του είναι σε τρία χρόνια τα κόκαλά του να αναπαυθούν στη Βρυσσχωρίτικη γη, τόπο καταγωγής της οικογένειάς του.

Ας μείνει «αιωνία η μνήμη σου», αγαπητέ Κώστα!
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παραθέτουμε γραφές στη μνήμη του ΚΩΣΤΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ από τη Συγγραφέα παιδικών βιβλίων κ. ΜΑΡΙΑ Κουβαλιά - Γουμενοπούλου και τα δύο παιδιά του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟ:

Έφυγες!
Όσο γινόταν πιο αθόρυβα.
Όσο γινόταν πιο σεμνά.
Και μήπως μπορούσε να γίνει κι αλλιώς;
Η σεμνότητα ήταν το κυριότερο χαρακτηριστικό της παρουσίας σου.

Αυτής της παρουσίας, που έσωζε κι αν έφυγες, θα εξακολουθούσε να υπάρχει για όλους όσους είχαν την τύχη να σε γνωρίσουν.

Ήταν η παρουσία του ανθρώπου του ΚΑΛΟΥ.
Η γλυκύτητα που είχε το χαμόγελό σου.
Η ευγένεια που συνόδευε τον ήχο της φωνής σου.
Η απέραντη καλοσύνη στις ματιάς σου το φως.

Έφυγες!
Άφησες όμως στη μνήμη μας τόσο πολλά!
Από κείνα τα πράγματα που δεν γίνεται να χωρέσουν σε τάφο.

Αλλά μένουν εδώ. Και συνεχίζουν να λειτουργούν. Και δίνουν σαν σκατάλι σε κείνους που μένουνε πίσω.
Όλα αυτά που έρεφες και ανέπτυσες μέσα σου εβδόμηντα χρόνια, τη σεμνότητα, την ευγένεια, την καλοσύνη.

Πως θα συνεχίζον άλλωστε η ΑΝΘΡΩΠΙΑ πάνω στη γη, αν κάποιοι σαν εσένα, δεν αφήναν πίσω τους τα αγάρια τους; Σ' ευχαριστούμε επειδή σε γνωρίσαμε.

Μαρία Κουβαλιά - Γουμενοπούλου
Συγγραφέας παιδικών βιβλίων.

Πατέρα!
Ζηλεύω πολύ το γαλήνιο ταξίδιο που χορεύεις εκεί πάνω, παρά με όλους τους Έλληνες, τους χωριανούς, τον αδελφό σου, τον πατέρα και την μητέρα σου.

Σε ευχαριστούμε για τον τρόπο που μας δίδαξες να ζούμε.

- με οικογενειακή θαλπωρή, ειρήνη και αγάπη,
- με σεβασμό και υπερφάνεια για τις ρίζες της καταγωγής μας,
- με καθημερινό ενδιαφέρον και υποστήριξη για κάθε φίλο και συνάνθρωπο,
- με την πίστη στη πάλη για να δημιουργήσουμε κάθε μέρα κάτι πιο όμορφο και παντοτινό.
Μας αρέσει πάρα πολύ ο τρόπος που ξήλασε.
Κι εμείς «κάτω από τη μηλιά θα πείσουμε».

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ

Αγαπημένο μου πατέρα!

Λυπάμαι πολύ που δεν μπορώ πια να σε βλέπω, έχω όμως γαλήνη ψυχής, γιατί είμαι σίγουρος ότι είσαι ανάμεσα στους ενάρετους και δίκαιους.

Ως υιός σου, μου δίδαξες την αγάπη στη γνώση, τον καθημερινό ειλικρινή αγώνα για τη ζωή.

Ως μέλος της οικογένειάς σου, μου δίδαξες την πίστη στη κοινή προσπάθεια και απόφαση, την αγάπη και αλληλοϋποστήριξη.

Ως άνθρωπο, μου δίδαξες την αγάπη προς το συνάνθρωπο, τη πίστη στη δικαιοσύνη, την απέχθεια στο άδικο.

Ως συνεργάτη σου, μου δίδαξες να μαθαίνω από τα λάθη μου, να μην απογοητεύομαι από αποτυχίες, να μην επαναπαύομαι στις επιτυχίες.

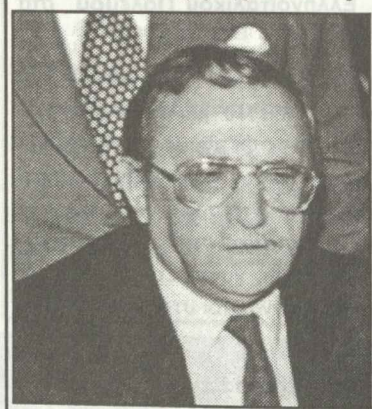
Σου οφείλω πολλά. Στα οφείλω όλα, ότι είμαι και είγνα. Τα ευτυχισμένα παιδικά χρόνια, τη δύναμη εργασίας στο σχολείο, το προσωπικό φροντιστήριο για την εισαγωγή στο γυμνάσιο, την υπερφάνεια που μου χάρισε η στάση σου για την εισοδό μου στο πανεπιστήμιο, την υποστήριξη σου για την αποχώρησή μου στο εξωτερικό, και την παρουσία σου και αγάπη σου στις σημαντικές στιγμές της ζωής μου, με αποκορύφωση την απέραντη αγάπη στη γυναίκα μου και τα παιδιά.

Ελπίζω να συνεχίσεις να με βοηθάς πνευματικά από εκεί που είσαι!

Οι υπόλοιποι θα συνεχίσουμε μαζί!
Ο υιός σου ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΜΗΛΙΓΚΟΣ
1930-2002

Στις 4 Μαρτίου 2002 έφυγε για πάντα από κοντά μας ο καλός συμπατριώτης μας ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΜΗΛΙΓΚΟΣ σε ηλικία 72 ετών. Η κηδεία έγινε πάνδημη στη Λάρισα την Τρίτη 5 Μαρτίου 2002 από τον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου και Ελένης και τον συνδόδεσαν στην τελευταία του κατοικία συγγενείς, γνωστοί, φίλοι και πολλοί Βρυσσχωριώτες από τη Λάρισα και άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Ο εκπαιδευτικός γεννήθηκε στη Λάρισα στις 8-9-1930 και ήταν γιος του Κωνσταντού Μηλιγκού από την Κόνιτσα και της Χαρίκλειας του γένος Αντωνίου Κασσάβη από το Βρυσσχωρί. Ανθρώπος του μέτρου και των χαμηλών τόνων διέθετε μια συγκροτημένη προσωπικότητα με κύρια χαρακτηριστικά έναν πλούσιο και ευαίσθητο ψυχικό και συναισθηματικό κόσμο και έναν ήμερο, αυθόρμητο αέριο και ανιδιοτελή χαρακτήρα. Δημιουργικός και δραστήριος από τη φύση του γενεύτερης αρχικά στο Βελγικό Κογκό, απ' όπου όμως επέστρεψε σύντομα και εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Λάρισα, όπου και ασχολήθηκε με το εμπόριο γεωργικών φαρμάκων.

Το 1930 παντρεύτηκε την ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΑΠΑΛΕΞΗ και δημιούργησαν μια ωραία και ευτυχισμένη οικογένεια. Απέκτησαν ένα γιο τον ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ που εργάζεται ως διευθυντικό στέλεχος στην αντιπροσωπεία αυτοκινήτων FIAT στη Λάρισα.

Ο ΝΙΚΟΣ ήταν ένας σπάνιος άνθρωπος με ήθος, ευσυνείδηση, εντιμότητα και εργατικότητα, με πίστη και προήλωση σε όλες και ιδανικά και πάνω απ' όλα ένας καλός αγνός και αγαπητός πατριώτης και φίλος. Καλός οικογενειάρχης, επιτυχημένος και καταξιωμένος επαγγελματίας, ενεργός πολίτης και άνθρωπος «ανοιχτών οριζώντων», έχαιρε ιδιαίτερης εκτίμησης και αναγνώρισης στην τοπική κοινωνία της Λάρισας και ήταν ιδιαίτερα αγαπητός στους απανταχού Βρυσσχωριώτες. Ανέπτυξε αξιόλογη κοινωνική δράση στη Λάρισα και ασχολήθηκε με τον επαρχιακό αθλητισμό. Το Βρυσσχωρί το αγάπησε πολύ και πάντα αναπολούσε τις ομορφιές του.

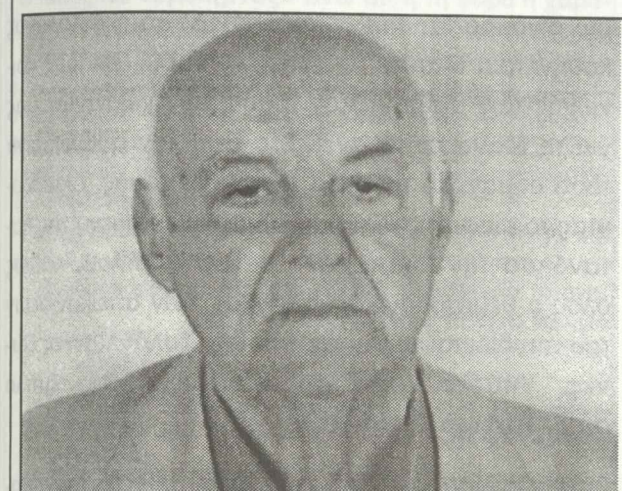
Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή εκφράζουν στη σύζυγο, στο γιο, στα αδελφά και στους λοιπούς συγγενείς θερμά συλλυπητήρια για τον αδόκητο θάνατο του ΝΙΚΟΥ και εύχονται να είναι ελαφρύ το χέρι της Θεσσαλικής γης που τον σκέπασε.

Ας μείνει αιωνία η μνήμη του!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΙΧ. ΤΡΑΜΜΑΣ
1919-2002

Στις 16 Φεβρουαρίου 2002, ένας ακόμη Βρυσσχωριώτης της διασποράς, ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΡΑΜΜΑΣ, έφυγε αθόρυβα και διακριτικά για το αιώνιο ουράνιο ταξίδι, σε ηλικία 83 ετών. Το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του έφτασε αμέσως στο αγαπημένο του Βρυσσχωρί και η καμπάνα του Αγίου Χαράλαμπος χτύπησε πένθιμα και λυπητερά, στερνό αντίο σ' έναν ακόμη μεγάλο πατριώτη.

Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ γεννήθηκε στο Βρυσσχωρί το 1919 και ήταν γιος του Μιχάλη Τράμμα και της Σταματίας Νούτσου (Ντανίκα). Έζησε τα παιδικά του χρόνια στο Βρυσσχωρί, όπου τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο και φοίτησε στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας. Αργότερα διορίστηκε υπάλληλος του ΟΣΕ με έδρα την Θεσ/νίκη. Εκεί γνώρισε και παντρεύτηκε το 1949 τη σύντροφο της ζωής του ΖΩΖΩ ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ κόρη του Αβραάμ και της Αναστασίας. Η ΖΩΖΩ και ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ήταν ένα ταιριαστό και αγαπημένο ζευγάρι, προικισμένοι και οι δύο με ζεστή, απάλη και μελωδική φωνή και κοινό χόμπι το τραγούδι. Επισκέπτονταν τακτικά το Βρυσσχωρί, όπου ήταν ιδιαίτερα αγαπητοί και ευχάριστοι και έδιναν με την πληθωρική τους παρουσία ζωντανία και ευθυμία στα χωριανικά αναμνηστικά και τις ωραίες βραδινές συντροφίες στο καφενείο του χωριού.

Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ και η ΖΩΖΩ απέκτησαν δύο κορίτσια τα οποία ανέθρεψαν με μεγάλη επιμέλεια και φροντίδα και αποκατέστησαν άριστα επαγγελματίες. Τη ΣΤΑΜΑΤΙΑ (ΜΑΤΑ) υπάλληλο στην Περιφέρεια Χαλκιδικής στον Πολύγυρο και την ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

υπάλληλο της Τράπεζας Citibank στην Αθήνα. Αξιώθηκαν να καμαρώσουν πέντε εγγόνια, τρία από την κόρη τους ΣΤΑΜΑΤΙΑ και δύο από την κόρη τους ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ.

Το 1999 ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ έχασε την αγαπημένη του σύντροφο ΖΩΖΩ και αυτό ήταν ένα βαρύ πλήγμα που δεν μπόρεσε να το ξεπεράσει. Από τότε ζούσε κοντά στην κόρη του ΜΑΤΑ στον Πολύγυρο της Χαλκιδικής. Η τελευταία του επίσκεψη στο Βρυσσχωρί έγινε στις 30 Ιουνίου του 2000, συνοδευόμενος από την κόρη του ΜΑΤΑ με το σύζυγό της ΝΙΚΟ ΚΛΑΜΟΥΡΗ και τα τρία παιδιά τους (Χρήστο, Χαράλαμπο και Τριαντάφυλλο) και την κόρη του ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ με τα δύο παιδιά της (Αναστάσιο και Μαρία). Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ένιωθε χαρούμενος και ευτυχισμένος στο φιλικό περιβάλλον του χωριού, με το οποίο τον συνέδεαν έντονα βιώματα και ευχάριστες αναμνήσεις της παιδικής του ηλικίας. Το Βρυσσχωρί ήταν γι' αυτόν το μεγάλο όραμα, που γέμισε τη ζωή του.

Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ήταν ένας χαρούμενος και ανοιχτόκαρδος άνθρωπος με πλούσιο ψυχικό και συναισθηματικό κόσμο. Αν αληθεύει η ρήση του Γκαίτε: «Άκουσες τραγούδι, πήγαμε κοντά, είναι καλοί. Οι κακοί δεν τραγουδούν», τότε ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ δίκαια απολάμβανε την αγάπη, την εκτίμηση και το σεβασμό γνωστών και φίλων. Στη ζωή του πορεύτηκε το δρόμο του «καλού και του δικαίου» και όλοι αναγνώριζαν την ευθύτητα του χαρακτήρα του, την εντιμότητα, την ειλικρίνεια, την ακεραιότητα και πάνω απ' όλα το ήθος, τη μετριοφροσύνη, τη διάχυτη ευγένεια και την καλοσύνη.

Η κηδεία του έγινε την Κυριακή 17 Φεβρουαρίου 2002 στο χωριό του γαμβρού του ΝΙΚΟΥ ΚΛΑΜΟΥΡΗ, στο Βάρδο Χαλκιδικής, ένα ορεινό χωριό που το περιβάλλον του θυμίζει Βρυσσχωρί. Εκεί αναπαύεται «εν ειρήνη» ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΡΑΜΜΑΣ, αλλά είμαστε σίγουροι ότι η ψυχή του υπερπίπτει και φτερουγίζει πάνω από το αγαπημένο του Βρυσσχωρί.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή εκφράζουν στα παιδιά του, τα εγγόνια και τους λοιπούς συγγενείς θερμά συλλυπητήρια και εύχονται να είναι ελαφρύ το χέρι της Χαλκιδικής που τον σκέπασε.

Ας μείνει αιωνία η μνήμη του!

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ - ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

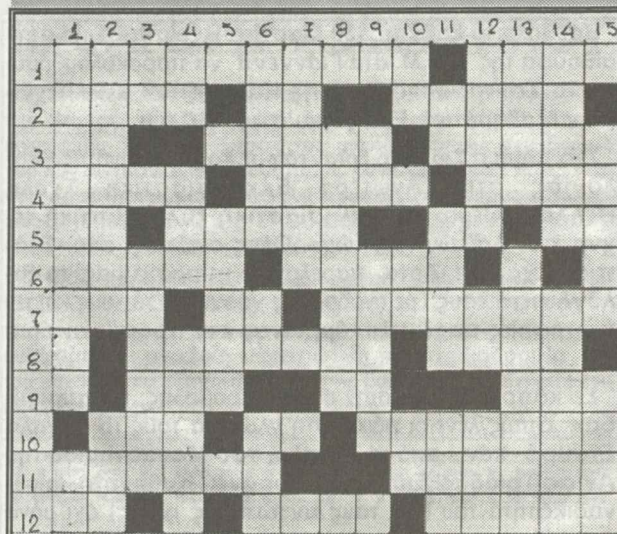
Το ζεύγος ΑΝΝΑΣ ΔΗΜ. ΤΣΙΟΜΙΔΟΥ (εγγονή του αείμνηστου Νικόλαου Τσιομίδη από το Καμποχώρι Ημαθίας), Μηχανολόγου Μηχανικού και ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ, Μηχανολόγου Μηχανικού, απέκτησε την Τρίτη 6 Νοεμβρίου 2001 στη Θεσ/νίκη, ένα υγιέστατο και χαριτωμένο αγοράκι, πρώτο βλαστό της οικογένειάς τους.

Το ζεύγος ΣΤΑΜΑΤΙΑΣ ΚΑΠΡΑΝΤΖΙΟΥ του Ιωάννη και της ΑΝΝΑΣ με τον ΒΑΓΓΕΛΗ ΠΕΠΟΝΗ, απέκτησε το Σάββατο 16 Φεβρουαρίου 2002 στα Γιάννενα δύο όμορφα, υγιέστατα και χαριτωμένα παιδιά (δίδυμα) ένα αγοράκι και ένα κοριτσάκι, δεύτερο και τρίτο βλαστό της οικογένειάς τους.

Το ζεύγος ΝΙΚΟΥ ΜΠΙΖΑΚΗ του Αντωνίου και της Μαρίας (Κορυφή Ημαθίας) και της ΞΑΝΘΟΥΛΑΣ ΔΑΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ, βάπτισε σε μια σεμνή τελετή παρουσία συγγενών και φίλων, την Κυριακή 24-2-2002 στην Ιερά Μονή του Προφήτη Ηλία (Μετόχι της Μονής Γρηγορίου) στο Νέοκαστρο Μελίκης, την χαριτωμένη κορούλα τους, πρώτο βλαστό της οικογένειάς, που γεννήθηκε στις 15-9-2001.

Η νουνά Δήμητρα Σκευδή χάρισε στη νεοφώτιση το όνομα της γιαγιάς της ΜΑΡΙΑ.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή εύχονται στους γονείς, στους παππούδες, στους λοιπούς συγγενείς και στους αναδόχους να τους ζήσουν τα νεογέννητα και νεοφώτιστα βλαστάκια των οικογενειών τους.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ
ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΟΥΝΑΒΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Τοποθεσία κοντά στην Παναγία, όπου οι κλέφτες σκότωσαν το Χαρδαλιά.
- Το βγάζουμε για εκδίκηση.
- Ξέσπασμα ανατολής. - Την ίδρυσσε ο Ονάσης.
- Χρημάτισε Πρόεδρος της Κοινότητας και ήταν δραστήριος.
- Νότα μουσικής.
- Λάμπει τη νύχτα στον ουρανό.
- Τις είχε ο Ορφείας.
- Πρόθεση. - Τη στερούνται οι τυφλοί.
- Το καταπίνουμε.
- Ορκωτικό μόριο. -Σύνολο (καθαρεύουσα).
- Χορός χωρίς το ρος.
- Όμως χωρίς το αναφορικό.
- Είναι η ονομαστική των ονομάτων.
- Κοιλότητα του προσώπου.
- Ομηρικό πρόβατο. - Βυζαντινή νότα.
- Υπάρχει μόνο ως ιδέα.
- Άσκηση της γυμναστικής.
- Η μητέρα στη γλώσσα μας.
- Τον πίνουν οι νέοι στις καφετέριες.
- Ο αριθμός 43 με γράμματα.
- Ο ίππος χωρίς το ός.
- Μία πρόθεση. -Πρωστική αντωνυμία.
- Μεγάλες θάλασσες.
- Αυτό δεν πέρυηκε.
- Απαραίτητο για το κοκορέσι.
- Θεός των Αιγυπτίων. - Θεραπεία.
- Αγάπησε τη Γκόφω.

ΚΑΘΕΤΑ

- Από αυτό γίνεται το αλεύρι για μπιμπότα.
- Μετρά ξένες εκτάσεις.
- Το κατάρρο - Το νερό στη γλώσσα μας.
- Άρθρο στον πληθυντικό.
- Δοξαστικό επιφώνημα.
- Απασχόλησε τους φιλοσόφους.
- Αόρατος με γυμνό μάτι. - Νέο, μικρό.
- Φιγούρα της τράπουλας, αλλά και Εθνομάρτυρας.
- Αρρώστιας (στην καθαρεύουσα).
- Βελγική πόλη. - Το αποτελούν συγγενείς.
- Κάνει διάγνωση της νόσου (καθαρεύουσα).
- Μία εργασία του αμπελοουργού.
- Αναφορική αντωνυμία (στην καθαρεύουσα).
- Διευθύνω κι έτσι.
- Ένα υποθετικό - Το λέμε μπροστά απ' τον όρκο.
- Θεός του Ηλίου στην Αρχαία Αίγυπτο.
- Όλα χωρίς το α.
- Σ' αυτό διανυχτέρευσαν οι αγωνιάτες τα παλιά χρόνια.
- Αγγλικό τέλος.
- Δεν έχει τύχη αυτό. - Σταυρολεξολούλουδα.
- Αυτόματη τμηριακή αναπνοοσμογή (αρχικά).
- Πέθανε ο άντρας της.
- Τις στέλνει ο ήλιος και είναι φωτεινές.
- Κι έτσι η Δέσποινα στη γλώσσα μας.
- Χωρίς πόρους αυτούς. Με άρθρο αλλά χωρίς το τελικό σίγμα.
- Κι έτσι ο Συμεών. - Ένας Πάπας.

ΕΝΑΣ ΑΛΛΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ ΤΑΤΣΗ

Βρέθηκε το Σάββατο (30 Μαρτίου) το απόγευμα στην αίθουσα της Ε.Η.Μ. στα Γιάννενα να παρακολουθήσω το 1ο Σεμινάριο της Ένωσης Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων. Εκεί γύρω στις 6.30 μ.μ.

Στο βήμα ο Σιούλης Τριαντάφυλλος, Καθηγητής Θεολογίας στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Βελλάς...Θέμα: «Η εκκλησιαστική ζωολογική τέχνη των λαϊκών τεχνιτών». Όλος ο τόπος, από Σκόπια μέχρι και Άρτα, παραλαύει μπροστά μας, τα ζωολογικά τους, με αναδρομές χρονικές, τύπους και τεχνολογίες σε τέμπλα, άμβωνες και προσκυνητάρια...

Σε κάποια στιγμή, στην οθόνη προβολής, η «πυραμίδα» όπως λένε οι ειδικοί στη γλώσσα τους το Μεγάλο Σταυρό πάνω από το Τέμπλο, του Μοναστηριού της Αγίας Τριάδας! Επιδόθηκε από τον κ. Καθηγητή, η μονοδικότητά του (για τους αντιστοίχους ιχθύς) όχι μόνο στον Ηπειρωτικό και Ελληνικό αλλά ο'όλο το Βαλκανικό χώρο!

Βέβαια δεν περίμενα να το επιβεβαιώσω ο κ. Σιούλης. Το λέγανε, οι λίγοι που γνώριζαν, στο Βρυσοχώρι. Το εμπέδισα όμως, λίγες μέρες πριν, διαβάζοντας το βιβλίο της Μαρίας Τσούπη - Ρέμου (υποψήφιας Δρ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ... Παν. Ιωαννίνων): **ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ** (Ιστορία - Τέχνη). Στις σελ. 58 & 59 στην άκρως τεκμηριωμένη της μελέτη, παρουσιάζει αυτά που οι περισσότεροι αγνοούν. Την πλούσια κληρονομιά του Τέμπλου του Μοναστηριού της Αγίας Τριάδας.

Στη συνέχεια ο Μιχ. Οικονομίδης, Γλύπτης, Σύμβουλος καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων Β. Ελλάδας, παρουσίασε τη Μαρία Τσούπη - Ρέμου στη μελέτη της: «Ηπειρωτικά λαϊκά ζωολογικά, σημασιολογική προσέγγιση».

Είναι αλήθεια ότι το Βρυσοχώρι είναι γεμάτο (σπίτια και εκκλησίες του) από λιθόγλυπτα. Μέχρι τώρα τα βλέπα σαν πρόσθετα στολίσια ή επιδείξεις των μαστόρων. Αλλά η αγαπητή Μαρία (παρουσία άλλων δέκα Βρυσοχωριτών) έδωσε πολλαπλή διάσταση.

«Εκεί που οριοθετείται το μέσα και το έξω, το δικό μας και το ξένο ...» παραστάσεις απορριπτικές, υποδοχής και προστασίας, από το σπίτι του Στέργιου Ρήμα, τον Αγιο Χαράλαμπο, βρήκανε την εξήγησή τους...

Αυτός, ένας ακόμα πλούτος του Βρυσοχωρίου, εκτός της ομορφιάς του!

Το καθολικό της Μονής Ανατ. πλευρά. Από το βιβλίο της Μαρίας Τσούπη - Ρέμου σελ. 95.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΤΕΧΝΗ

Το Σάββατο 30 Μαρτίου 2002 η ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΠΗ, σύζυγος ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΡΕΜΟΥ, φιλόλογος και υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, παρουσίασε στο Σεμινάριο της Ένωσης Καθηγητών Εικαστικών Τεχνών που οργανώθηκε στην αίθουσα της Ε.Η.Μ. στα Γιάννενα, την Ιστορική και εικαστική μελέτη «**ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΑ - ΤΕΧΝΗ**». Πρόκειται για μια επιστημονική ερευνητική εργασία με κεντρικό σημείο αναφοράς το ζωολογικό τέμπλο της Μονής. Ο αναγνώστης θα πληροφορηθεί ακόμη για τη θέση και την παρουσία της Μονής στο χώρο και στο χρόνο, η οποία τεκμηριώνεται με το πλούσιο και επιμελημένο φωτογραφικό υλικό.

Η ιστορική και εικαστική αυτή μελέτη κυκλοφόρησε σε βιβλίο, την έκδοση του οποίου χρηματοδότησε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων σε συνεργασία με το Δήμο Τύμφης.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν τη ΜΑΡΙΑ για την επιμελημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη που αναδεικνύει και προβάλει την θρησκευτική, ιστορική και πολιτιστική παράδοση του χωριού και της εύχονται κάθε επιτυχία στις επιστημονικές της αναζητήσεις και προσπάθειες.

Παραθέτουμε τον πρόλογο του Καθηγητή Γεωργίου Πλουμίδη και το προλογικό σημείωμα του συνταξιούχου δασκάλου Γιώργου Οικονόμου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η τοπική ιστοριογραφία στην ευρύτερη έννοιά της, της τεκμηρίωσης και της έρευνας, είναι ο κορμός της εθνικής μας αυτογνωσίας. Τα πρόσωπα, οι πράξεις, τα μνημεία, τα έθιμα, οι κοινωνικές μορφές ζωής και οι τρόποι συμπεριφοράς του μικροχώρου είναι η υποδομή για τη σύνθεση της ταυτότητας ενός λαού. Όταν μάλιστα πρόκειται για χώρους αποκομμένους από τους κόμβους των επικοινωνιών, όπως ακόμη όταν αναφερόμαστε σε κοινωνίες που έζησαν έντονη την εσωτερική τους αυτάρκεια, τότε αξίζει πράγματι να ερευνήσουμε, να φέρουμε στην επιφάνεια και κυρίως τόσο να συντηρήσουμε όσο και να αξιοποιήσουμε τις μνήμες και όσα αποτελούν ακόμη σήμερα πραγματικότητα.

Η κοινωνία και οι θεσμικοί παράγοντες οφείλουν όχι μόνο να επαινούν, αλλά να ενθαρρύνουν και επιδοτούν κάθε προσπάθεια, όπως το ανά χειρας βιβλίο. Γιατί όμως μόλις στις ημέρες μας να μελετηθεί το Μοναστήρι της Αγίας Τριάδας Βρυσοχωρίου; Γιατί αυτή η καθυστέρηση;

Χωρίς υπερβολή και όχι λόγω τυπικού καθήκοντος, η μελέτη που ακολουθεί πληροί την εγγύηση ότι με σοβαρότητα αντιμετωπίζεται και αξιολογείται ένας θησαυρός της Ηπείρου και για το λόγο αυτό ευχαριστούμε τη συγγραφέα.

Γεώργιος Πλουμίδης
Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ελάχιστα έχουν γραφεί σχετικά με το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας, όπου προσκυνήτες της εικόνας της εμείς όλοι οι απανταχού Βρυσοχωρίτες και όλων των γενεών ερχόμαστε εδώ κάθε χρόνο στη γιορτή της.

Αυτό το κενό ήρθε να το καλύψει κατά ένα, παρ'ότι σίγουρα να πω, εξαιρετο τρόπο η φιλόλογος καθηγήτρια Μαρία Τσούπη - Ρέμου. Πλήρης κοινωνός των αισθημάτων όλων των χωριανών μας για το Μοναστήρι ανέσυρε από την αφάνεια ένα τόσο σημαντικό μνημείο του χωριού μας. Διαβάζοντας το επιστημονικά τεκμηριωμένο κείμενό της κατανόησα την ιδιαιτερότητα του τέμπλου, καθώς όλος ο θεματολογικός πλούτος των απεικονίσεων του αποδίδεται πάνω σε ενιαίες ζωολογικές ζώνες. Υπάρχει άραγε παρόμοιο ολόκληρο τέμπλο στην Ήπειρο ή και αλλού;

Κάθε σελίδα του βιβλίου αποκαλύπτει την προσπάθειά της να στηριχτεί σε κάθε πηγή σχετική. Φαίνεται πως όλες τις βρήκε, τις ερευνήσε, τις μελέτησε μπηέκε σε βιβλιοθήκες, διάβασε περιοδικά, εφημερίδες άκουσε γιανιές και γέρους. Έτσι συνέθεσε ένα έξοχο βιβλιογραφικό «αρχιτεκτόνημα» ανάλογο και αντάξιο με το ίδιο το αντικείμενο της έρευνάς της.

Χωρισμένο σε δύο κεφάλαια και ένα παράρτημα έχει την πληρότητα ενός προσεγγιζόμενου και επιμελημένου πονήματος, που η πλούσια βιβλιογραφία του το φανερώνει επίσης.

Σημαντικές οι επισημάνσεις της στη χρονολόγηση πρώτα της κτίσης του μοναστηριού με βάση τις υπάρχουσες ιστορικές μαρτυρίες. Μέσα από μια λεπτομερή παρουσίαση της διάρθρωσης και του γλυπτού διάκοσμου του τέμπλου οδηγείται στην τυπολογία και στη συνέχεια στη χρονολόγησή του.

Λεπτομέρειες απροσδόκητες και εκπλήσουσες που μας κάνουν να βλέπουμε με άλλη ματιά πλέον το ανεκτίμητο κειμήλιο. Αυτό που ακόμα και η φωτογράφησή του ήταν επίπονη.

Χαίρομαι που ευτύχησα έστω και στα 90 μου χρόνια να δω να αναγνωρίζεται και να προβάλλεται η αξία και η μοναδικότητα κάποιων πτυχών της ιστορίας του χωριού μου. Την ευχαριστώ γι' αυτό και της εύχομαι να συνεχίσει με το ίδιο ερευνητικό πάθος και τη ζωντάνια που την διακατέχει.

Γιώργης Οικονόμου
Συνταξιούχος δάσκαλος εκ Βρυσοχωρίου

ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

WWF ΚΑΤΑΓΓΕΛΕΙ

ΣΤΟ ΣΗΜΑΔΙ ΛΑΘΡΟΚΥΝΗΓΩΝ ΤΑ ΑΓΡΙΟΓΙΔΑ

Τεράστιες διαστάσεις έχει πάρει τελευταία το παράνομο κυνήγι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Η οικολογική οργάνωση WWF κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για ένα σπάνιο είδος θηλαστικών, τα αγριόγινδα που διαβίουν στην περιοχή των Ιωαννίνων και τα οποία σκοτώνονται καθημερινά από λαθροκυνηγούς.

Ο τόπος του «εγκλήματος» είναι αυτή τη φορά η χαράδρα του Αώου, κοντά στην ιερά μονή Στομίου.

Η ερευνητική ομάδα του WWF - Ελλάς εντόπισε μέσα στο καταφύγιο άγριας ζωής, που βρίσκεται στον ποταμό, στην Κόνιτσα και στην περιφερειακή ζώνη του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου, ομάδες παράνομων κυνηγών να προσπαθούν να εξοντώσουν τα τελευταία αγριόγινδα που επιβιώνουν στην περιοχή.

Το αγριόγινδο θεωρείται ένα από τα πιο σπάνια και απειλούμενα θηλαστικά της ελληνικής υπαίθρου.

Η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία απαγορεύει το κυνήγι στον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου για να προστατέψει τα υπό εξαφάνιση θηλαστικά.

Σήμερα, υπάρχουν μόνο 450 αγριόγινδα, από τα οποία τα 150 φιλοξενούνται στην Πίνδο.

Η οικολογική οργάνωση WWF καταγγέλει τη λαθροθηρία μέσα στον Εθνικό Δρυμό Βίκου - Αώου και ειδικά όσον αφορά τα προστατευόμενα είδη.

Η κατάσταση έχει φθάσει στο απροχώρητο και οι αρμόδιες υπηρεσίες και η πολιτική τους ηγεσία καλούνται να λάβουν επιτόπου τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της άγριας πανίδας και του φυσικού περιβάλλοντος του Εθνικού Δρυμού.

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ». Παρασκευή 18 Ιανουαρίου 2002.

Σημείωση Σ.Ε.:

Ένας από τους βασικούς σκοπούς του ΜΟΣ Βρυσοχωρίου είναι και η προστασία της άγριας πανίδας της περιοχής. Το ορεινό συγκρότημα της Τύμφης είναι από τις λίγες περιοχές όπου έχει διασωθεί σε μικρό βέβαιον πληθυσμιακό αριθμό, αυτό το σπάνιο και μοναδικό στον ευρωπαϊκό χώρο, είδος άγριου θηλαστικού, που ακούει στο όνομα αγριόγινδο.

Δυστυχώς όμως, η λαθροθηρία που εκδηλώθηκε μετά τη 10/ετία του '50 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα έχει περιορίσει και τείνει να εξαφανίσει αυτό το σπάνιο και μοναδικό σε ομορφιά και προστατευτικότητα είδος της άγριας πανίδας, που επιβιώνει στην περιοχή μας.

Εννούνουμε και εμείς τη φωνή μας με την οικολογική οργάνωση WWF και είμαστε πρόθυμοι να συνεργαστούμε σε όλα τα επίπεδα για την προστασία και διάσωση του αγριόγινδου που αποτελεί στολίδι και ανεκτίμητο θησαυρό των βουνών μας.

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΩΠΗΣ του Ευαγγέλου και της Ανδριάνας (εγγονός του Ηλία Αρμάτα και της αιμνηστής Ελευθερίας Πουτοβίνη) άρχισε να ασχολείται με το αγώνισμα της πάλης το 1998 σε ηλικία 11 χρονών. Κατέκτησε το πρώτο χρυσό μετάλλιο στις 30-3-1999 στους σχολικούς αγώνες που έγιναν στα Γιάννενα.

Μέχρι σήμερα ο αγαπητός ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ έχει κατακτήσει σε διάφορους αγώνες, πανηπειρωτικούς και πανθεσσαλικούς έξι (6) χρυσά, μετάλλια, ένα (1) αργυρό και ένα (1) χάλκινο. Το τελευταίο χρυσό μετάλλιο κατέκτησε στους αγώνες «Πανταίων Ηπείρου - Θεσσαλίας» που έγιναν στη Λάρισα στις 3-2-2002.

Ο ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ είναι σήμερα αθλητής του Α.Ο. «Σπάρτακος Ιωαννίνων» με προπονητή τον κ. Σπύρο Ντάνη. Σε εκδήλωση που πραγματοποιήσε ο Δήμος Ιωαννίνων στο Ξενοδοχείο «Ξενία» για τη βράβευση των καλύτερων αθλητών της πόλης, απένεμε στο ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ αναμνηστική πλακέτα για τις αθλητικές του επιδόσεις το 2001. Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ είναι ένα ανερχόμενο αστέρι της πάλης.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν το ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ για τις αθλητικές του διακρίσεις και του εύχονται πάντα νίκες, να προσθέσει και άλλα μετάλλια στη συλλογή του και να τον δούμε να εκπροσωπεί την Ελλάδα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 στην Αθήνα.

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Στις 10-10-2001 στον Άγιο Ιωάννη Ιωαννίνων, απέναντι από το αεροδρόμιο, δύο νέα παιδιά του χωριού μας, το ζεύγος ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΜΑΤΑ και ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΖΗΜΑ, πραγματοποίησαν τα εγκαίνια και άρχισε η λειτουργία μιας νέας, άνετης και σύγχρονης ψαροταβέρνας με την ονομασία «ΤΟ ΠΑΡΑΓΑΔΙ». Στη νέα ψαροταβέρνα μπορεί να απολαύσει ο καθένας σε ένα φιλόδοξο, φιλικό και καθαρό περιβάλλον φρέσκα και νόστιμα ψάρια και θαλασσινούς μεζέδες κάθε είδους και φυσικά πρόθυμη και άμεση περιποίηση και εξυπηρέτηση.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν τους καλούς αγαπητούς ΝΙΚΟ και ΒΑΣΩ για την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και τους εύχονται «καλές δουλειές».

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΣΗΣ και η σύζυγός του ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΝΟΥΤΣΟΥ του Αποστόλη και της Μαρίας, κατά την πρόσφατη επίσκεψή τους στο Βρυσοχώρι (21/26-3-2002), προσέφεραν στο Σύλλογο τριανταφυλλίες για να τοποθετηθούν στο πρυνές της πλατείας του Αγίου Χαράλαμπος. Το ζεύγος ΓΙΑΝΝΟΥΣΗ υποσχέθηκε ότι θα προσφέρει και άλλα υλικά, χρήσιμα στο Σύλλογο και το χωριό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΜΟΣ ευχαριστεί το ΑΘΑΝΑΣΗ και τη ΔΕΣΠΟΙΝΑ για την προσφορά τους που ενισχύει την προσπάθεια του Συλλόγου για τον καλλωπισμό του χωριού.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΠΕΙΩΜΑΤΙΚΟΥ

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΑΜΠΗΣ του Θωμά και της Χρυσούλας, που υπηρετεί στο 33 ΛΑΤ(Λέχος Ανταρματικών) στο Πολύκαστρο Κιλκίς, προήχθη στις 25 Ιουλίου 2001 στο βαθμό του Επιλοχία.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν τον αγαπητό ΒΑΓΓΕΛΗ για την προαγωγή του και του εύχονται η στρατιωτική του σταδιοδρομία να είναι γεμάτη διακρίσεις και ευδόκιμες προαγωγές.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥ

Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ του Αντωνίου και της Μαρίας προήχθη «κατ' εκλογήν» στις τακτικές επίσημες κρίσεις του Στρατού Ήπρας του μινός Μοριού, στο βαθμό του Συνταγματάρχη. Ο αγαπητός ΑΘΑΝΑΣΗΣ ένας νέος, ικανός, δραστήριος και με πολλά προσόντα ανώτερος αξιωματικός, τοποθετήθηκε ως Β' Βοηθός Επιτελάρχου στη Σ.Δ.Α. (Στρατιωτική Διοίκηση Αθηνών).

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν το ΑΘΑΝΑΣΗ για την επίσημη προαγωγή του, τον διαβεβαιώνουν ότι το Βρυσοχώρι νιώθει υπερήφανο και καμαρώνει για την ευδόκιμη και ανοδική στρατιωτική του σταδιοδρομία και του εύχονται να εξαντλήσει όλες τις βαθμίδες της Στρατιωτικής Ιεραρχίας.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΑΜΗΣ του Γεωργίου και της Ελένης (εγγονός του Βασίλη και της Φρόσως Τσιάνη) περάτωσε με επιτυχία τις σπουδές του σε Πανεπιστήμιο της Αγγλίας στον κλάδο της Βιοχημείας. Έχει εγγραφεί και συνεχίζει τις σπουδές για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου στον κλάδο της Βιοπαθολογίας. Δέχουμε προσωνυμία τις σπουδές του για να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία και ήδη υπηρετεί ως βοηθός μικροβιολόγου στο 424 Γ.Σ. Νοσοκομείο Θεσ/νίκης.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΚΑΡΟΣ του Κίμωνος και της Σταυρούλας (εγγονός του Κων/νου και της Άννας Βακάρου) περάτωσε με επιτυχία τις σπουδές του στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π. Θεσ/νίκης. Στις 26 Μαρτίου 2002 του απονεμήθηκε το Δίπλωμα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και έδωσε τον καθιερωμένο όρκο. Ο ΚΩΣΤΑΣ υπηρετεί ήδη τη στρατιωτική του θητεία στην Αθήνα στο Σ.Υ.Π.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική επιτροπή συγχάιρουν τους αγαπητούς ΒΑΣΙΛΗ και ΚΩΣΤΑ για την ευδόκιμη αποπεράτωση των σπουδών τους, τους εύχονται καλή στρατιωτική θητεία και στη συνέχεια καλή σταδιοδρομία.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο ΑΡΧΟΝΤΙΑ ΧΑΤΖΟΓΛΙΔΟΥ, σύζυγος του ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΤ. ΠΑΣΧΑΛΗ, πτυχιούχος του Τμήματος Νοσηλευτικής των ΤΕΙ Λαμίας διορίστηκε στις Αρχές Μαρτίου 2002 Νοσηλεύτρια στο Λαϊκό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αθηνών. Ο ΧΡΗΣΤΟΣ είναι υπάλληλος Εταιρείας Κινητής τηλεφωνίας TELESTET στη Θεσσαλονίκη.

Ο ΜΟΣ και η Συντακτική Επιτροπή συγχάιρουν την ΑΡΧΟΝΤΙΑ για το διορισμό της και της εύχονται καλή σταδιοδρομία.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΒΛΕΨΙΕΣ

Στο προηγούμενο υπ' αριθμ. 37 φύλλο της εφημερίδας μας, στη σελίδα 10 και στις στήλες «ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ» του κ. Σπύρου Κ. Κωνσταντινίδη, παρατηρήθηκαν δύο λάθη που εν μέρει αλλοιώνουν την εικόνα και το νόημα των ποιημάτων.

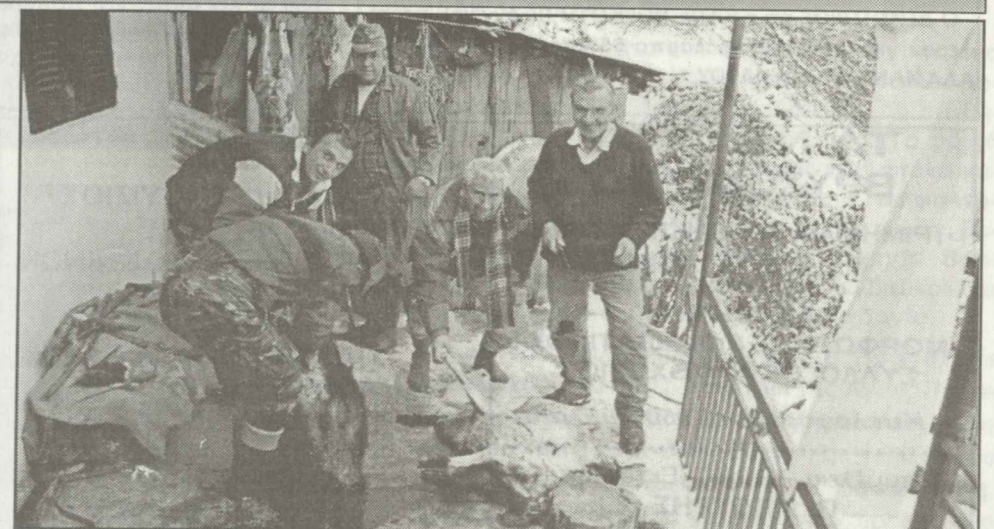
Στο πρώτο ποίημα «ΒΡΑΔΑΚΙ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ», στη δεύτερη στροφή και στον τρίτο στίχο η φράση «... έρχομαι απ' τα χιόνια» αποδίδεται σωστά «... έρχομαι απ' τα αιώνια».

Στο δεύτερο ποίημα «ΜΑΚΡΥ ... ΤΑΞΙΔΙ» στη δεύτερη στροφή και στο δεύτερο στίχο, καταχωρήθηκε λάθος η φράση «...Τα ψεύτικα καμώματα δεν θέλουν την ψυχή μου!» αντί του σωστού «Τα ψεύτικα καμώματα δεν θέλουν την ψυχή μου».

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΑ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ

Λάρισα 3-2-2002: Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΙΩΠΗΣ με το χρυσό μετάλλιο στους αγώνες «Πανταίων Ηπείρου - Θεσσαλίας»

Βρυσοχώρι 15-12-2001. Ένα ακόμη στιγμιότυπο από τις κυνηγετικές επιτυχίες.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ

ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Το έργο της αναστήλωσης του Ιερού Ναού Αγίου Χαράλαμ-μπους Βρυσοχωρίου συνεχίζεται κανονικά. Από το 1996 που άρχισαν οι εργασίες μέχρι πέρυσι το 2001 ολοκληρώθηκαν οι δύο πρώτες φάσεις που περιλαμβάνουν την εσωτερική και εξωτερική περιμετρική υποθεμελίωση του Ναού και τις στερεωτικές εργασίες στην τοιχοποιία (λιθορριπές, συρραφές τοίχων, εσωτερικό και εξωτερικό αρμολόγημα, τσιμεντοενέσεις κ.λ.π.).

Το κόστος των εργασιών των δύο πρώτων φάσεων ήταν αρκετά υψηλό και καλύφθηκε εν μέρει από τα προγράμματα LEADER και ΕΠΤΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης) και κατά το μεγαλύτερο μέρος από το προϊόν του Εράνου και από την οικονομική ενίσχυση που εξασφάλισε ο συγχωριανός μας Μέγας Πρωτοπρεσβύτερος της Ι.Μ. Θεσ/νίκης και Δ/ντής της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσ/νίκης Δρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΚΑΡΟΣ.

Η επόμενη φάση, που είναι και η σημαντικότερη, προβλέπει την αποκατάσταση των κιόνων, των θόλων, του τρούλου και της σκεπής. Έργο σημαντικό με υψηλό κόστος. Εάν εξασφαλισθούν τα χρήματα οι εργασίες θα συνεχισθούν και θα ολοκληρωθούν το καλοκαίρι σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Ερανικής και Εκκλησιαστικής Επιτροπής και της 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων που έχει την εποπτεία του έργου.

Η Ερανική Επιτροπή συνεχίζει τον έρανο και η ανταπόκριση των απανταχού Βρυσοχωριτών, των γνωστών και φίλων του χωριού είναι συγκινητική και εντυπωσιακή. Με βάση το προϊόν του εράνου ξεκίνησαν και συνεχίζονται οι εργασίες. Η αναστήλωση του Αγίου Χαράλαμπος αποτελεί «χρέος εσας» του απανταχού Βρυσοχωριτών και φίλων τους και ελπίζουμε με τη βοήθεια του Θεού και τη χάρη του Αγίου να αξιωθούμε να δούμε ολοκληρωμένο το έργο.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ

Το ζεύγος ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ και ΣΟΥΛΤΑΝΑΣ ΝΟΤΗ (Βρυσοχωρί) προσέφερε για την αναστήλωση του Αγίου Χαράλαμπος 294 ευρώ στη μνήμη των γονέων τους.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ (Ιωάννινα), που θέλησε να κρατήσει την ανωνυμία του, προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 294 ευρώ.

Η κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΣΔΕΚΗ (Βρυσοχωρί) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 89 ευρώ στη μνήμη του συζύγου της ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, και του γαμπρού της ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΚΟΥ.

Ο κ. ΣΠΥΡΟΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ (Θεσ/νίκη) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 85 ευρώ, στη μνήμη της αγαπημένης του συζύγου ΝΙΚΗΣ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ -ΒΟΥΔΟΥΡΗ. Η αείμνηστη ΝΙΚΗ, γνωστή και ιδιαίτερα αγαπητή δασκάλα της Αλεξάνδρειας, και ο σύζυγός της ΣΠΥΡΟΣ, πρώην Επιθεωρητής Αγροτικής Τράπεζας στη Βέροια, διατηρούσαν στενούς φιλικούς δεσμούς με πολλούς Βρυσοχωρίτες της Αλεξάνδρειας και του Νομού Ημαθίας. Γνωστοί και φίλοι εύχονται να είναι αιωνία η μνήμη της αλησμόνητης ΝΙΚΗΣ.

Η κ. ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΝΤ. ΚΟΥΝΑΒΟΥ (Θεσ/νίκη) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 70 ευρώ στη μνήμη του αγαπημένου της Κουνιάδου ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ (Ιωάννινα), που θέλησε να κρατήσει την ανωνυμία, του προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 70 ευρώ στη μνήμη των γονέων και πεθερών του.

Η κ. ΑΡΤΕΜΙΣ ΚΟΥΝΑΒΟΥ - ΜΕΤΤΕΝ (Θεσ/νίκη) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 70 ευρώ στη μνήμη του πατέρα της ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ και του αδελφού της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΤ. ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

Το ζεύγος ΜΙΛΤΙΑΔΗ και ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΧΑΪΔΟΥ (Ιωάννινα) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 65 ευρώ στη μνήμη του ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ και η ΚΑΤΙΑ ΡΟΓΚΟΤΗ (Ιωάννινα) προσέφεραν για τον Άγιο Χαράλαμπο 65 ευρώ στη μνήμη του ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

Οι οικογένειες ΣΤΕΛΙΟΥ ΜΑΜΑΤΑ και ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΜΑΤΑ (Λάρισα) προσέφεραν για τον Άγιο Χαράλαμπο 59 ευρώ στη μνήμη του πολυαγαπημένου τους θείου ΚΩΣΤΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ.

Η ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΠΟΒΙΝΗ του Ευθυμίου (Ιωάννινα) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 50 ευρώ στη μνήμη του Ευεργέτη της Κοινότητας Βρυσοχωρίου ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ.

Ο κ. ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Ιωάννινα) προσέφερε για τον Άγιο Χαράλαμπο 40 ευρώ στη μνήμη του ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

Ο κ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΟΥΝΑΒΟΣ (Βρυσοχωρί) προσέφερε 30 ευρώ αντί στεφάνου, στη μνήμη του αδελφού του ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΥΝΑΒΟΥ.

Η κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ - ΤΣΟΥΜΑΝΗ (Θεσ/νίκη) προσέφερε 25 ευρώ στη μνήμη του αγαπημένου της ξαδέλφου ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΤΣΟΥΜΑΝΗ.

Η κ. ΑΛΚΜΗΝΗ ΠΕΤΣΙΔΟΥ (Αιγίνιο) προσέφερε 15 ευρώ στη μνήμη του συζύγου της ΚΩΣΤΑ ΠΕΤΣΙΔΗ.

Ο κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ (Χαλάνδρι) προσέφερε 15 ευρώ στη μνήμη της αδελφής του ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ - ΚΑΡΒΟΥΝΗ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΆΛΛΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Η ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΣΤΑΜΑΤΗ (Αθήνα), προσέφερε 150 ευρώ για την εκκλησία της Άνω Παναγίας στη μνήμη των γονέων της Μιχαήλ και Μαρίας Σταμάτη και της ανηψιάς της Αικατερίνης Αναστασίου Κόικου.

Η ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΟΥΦΗ - ΜΠΙΡΗ (Χαλκίδα) προσέφερε 59 ευρώ για τον Άγιο Δημήτριο.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2002

Κουνάβου Δήμητρα	20,00
Σακελλαρίου Χαρίκλεια	20,00
Γκαράνη Σταματία του Γεωργίου	15,00
Γκαράνη - Παπαδάτου Τίνα	15,00
Γκαράνη - Χριστοδουλάκη Λιλίκα	15,00
Γκαράνης Γεώργιος του Νικ.	15,00
Γκαράνης Νικόλαος του Γεωργίου	15,00
Γκαράνης Στέλιος του Γεωργίου	15,00
Κουνάβου - Μέττεν - Αρτεμής	15,00
Σακελλαρίου Ιωάννα	15,00
Σακελλαρίου Όλγα	15,00
Τσιομίδης Αδαμάντιος	15,00
Βασδέκη Ευανθία	14,67
Γκουντρομίκος Χρήστος	14,67
Πασχάλης Μιχάλης του Χρ.	14,67
Σταματιάδης Μιχάλης	14,67
Γκαράνη - Παπακωνσταντίνου Χαρίκλεια	10,00
Οικονόμου - Γεωργοπούλου Ευτυχία	10,00
Τράμμα Δέσποινα	10,00
Τράμμα Σοφία	10,00
Τράμμας Ιωάννης	10,00
Βαταβάλης Ανδρέας	5,86
Γκαρανάτσιου Ελευθερία	5,00
Πασχαλίδης Γεώργιος	5,00
Καραγιαννόπουλος Ιωάννης	3,00

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Την επιμέλεια της τελευταίας σελίδας (16ης) της εφημερίδας που αφορά τις προσφορές για τις εκκλησίες του χωριού και το Σύλλογο επιμελούνται ο Ταμίας της Ερανικής Επιτροπής κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΚΑΡΑΝΗΣ και ο Ταμίας του Συλλόγου κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ.

Οι διπλότυπες αποδείξεις που αφορούν τις προσφορές για τις εκκλησίες και τα παραστατικά κατάθεσης των προσφορών στην Εθνική Τράπεζα για το 2001 έχουν ήδη σταλεί θεωρημένες στους δικαιούχους για να χρησιμοποιηθούν στις φορολογικές δηλώσεις.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Μπουσκέλης Χρήστος του Χαρ.	58,69
Παπαδάκη Χαρίκλεια	40,00
Γκαράνη Σταματία του Γεωργίου	30,00
Γκαράνη - Παπαδάτου - Τίνα	30,00
Γκαράνη - Χριστοδουλάκη - Λιλίκα	30,00
Γκαράνης Γεώργιος του Νικ.	30,00
Γκαράνης Νικόλαος του Γεωργίου	30,00
Γκαράνης Στέλιος του Γεωργίου	30,00
Νούτσου - Γιαννούση Δέσποινα	30,00
Νούτσου - Φασίτσα Αглаία	30,00
Ρέμος Αναστάσιος	30,00
Σιαμπίρη - Πίσπα - Αλέκα	30,00
Τράμμα Δέσποινα	30,00
Τράμμα Σοφία	30,00
Τράμμας Ιωάννης	30,00
Γκαράνη Έφη	29,35
Κατσαμάκας Σωτήριος	29,34
ΑΝΩΝΥΜΟΣ (ΓΙΑΝΝΙΝΑ)	20,00
Καπράντζιος Ιωάννης	20,00
Κουνάβου Δήμητρα	20,00
Μπακιρτζόγλου Ιωάννης	20,00
Οικονόμου Γεώργιος	20,00
Πασχαλίδης Χριστόδουλος	20,00
Βουδούρης Σπύρος	15,00
Γκαρανάτσιου Ελευθερία	15,00
Ζάψας Σωτήριος	15,00
Κουνάβου - Μέττεν - Αρτεμής	15,00
Μπιδέρη - Τζιάφα - Βασιλική	15,00
Πασχαλίδης Γεώργιος	15,00
Πετσίδου Αλκμήνη	15,00
Πέτσου Αθηνά	15,00
Πιερράκος Ηλίας	15,00
Σαββίδης Κυριάκος	15,00
Σακκάς Χρήστος	15,00
Σιαμπίρης Ευάγγελος του Θωμά	15,00
Σιαμπίρης Θωμάς	15,00
Σιαμπίρης Ιωάννης του Θωμά	15,00
Βασδέκη Ευανθία	14,67
Γκουντρομίκος Χρήστος	14,67
Καρβούνης Θεόδωρος	14,67
Κόρακα Δέσποινα	14,67
Νικήτας Γεώργιος	14,67
Πασχάλης Μιχάλης	14,67
Πλιάτσικα Αλεξάνδρα	14,67
Πολύζος Δημήτριος	14,67
Πολύζος Κων/νος	14,67
Ρέμου Χρυσούλα	14,67
Σταματιάδης Μιχάλης	14,67
Τζιμογιάννης Δημήτριος	14,67
Γκιζάρη Σοφία	10,00
Μαρκόπουλος Σπύρος	10,00
Πλατής Θωμάς	10,00
Σισμανίδου Αναστασία	10,00
Βαταβάλης Ανδρέας	5,86
Αγγέλη - Οικονόμου - Γιαννούλα	5,00
Γούρης Αθανάσιος	5,00
Καραγιαννόπουλος Ιωάννης	3,00

Κ. ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ 01-4-2002

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Γκαράνης Νικόλαος του Γεωργίου	60,00
Κουνάβου Δήμητρα	50,00
Μπακιρτζόγλου Ιωάννης	20,00

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Μ.Ο.Σ. ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ & ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

Κυκλοφορούν σε 950 φύλλα

Επιμέλεια - Μοντάζ - Εκτύπωση
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ -

Π. ΣΤΡΑΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Στοά Ορφέα Ιωάννινα
Τηλ. 0651025634 - Fax: 0651077871

Εκδότης - Υπεύθυνος για το Νόμο

ΠΟΥΠΟΒΙΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
Πρόεδρος Μ.Ο.Σ.
44 010 ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Τηλ.: 0653022 771

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ
Δρ. Αδαμάντιος Τσιομίδης
Γυναίκων Πίνδου 16
45 444 - Ιωάννινα
Τηλ.: 0651033 553
0653022 788

Πρώτος Συνεργάτης
+ Δρ. Δημήτριος Αθ. Κουνάβος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Τσιομίδης Αδαμάντιος
2. Γκαράνης Σταύρος
3. Οικονόμου Ευτυχία
4. Χαντόλιος Κων/νος
5. Τάτσης Λάμπρος
6. Βακάρος Γεώργιος
7. Πουμποβίνης Ευθύμιος

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

α) Εισφορές - συνδρομές
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΟΜΙΔΗΣ
Ιγνατίου Άρτης 14
45333 - Ιωάννινα
Τηλ.: 0651024 605

β) Συνεργασίες:
ΛΑΜΠΡΟΣ ΤΑΤΣΗΣ
Σαμουήλ 51
45 444 Ιωάννινα
Τηλ.: 0651034 219

γ) Κατώτερη ετήσια συνδρομή:
5 Ευρώ